

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Invitaziun

11. Radunanza dil cussegl da vischnaunca

dil trienni 2017/2020

mesjamna, ils 27 da mars 2019, allas 20.00 uras
ella Sala Cristalla a Sedrun

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 09 dils 07-11-2018 e protocol nr. 10 dils 21-11-2018
3. Credit supplementar per inventari ed installaziuns ella halla plurivalenta Dulezi
4. Approbaziun dil project e dil credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun
5. Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avvertura e las taxas da diever
6. Orientaziuns
7. Varia

Suprastonza communala Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2017/2020

Protocol dil cussegli da vischnaunca Tujetsch

Nr. 09-2017/20 dils 7 da november 2018

Protocol dil cussegli da vischnaunca Tujetsch

Nr. 09/2017/20 dils 7 da november 2018

allas 20.00 uras entochen allas 23.40 uras ella sala Cristalla a Sedrun

Presidi:	Guido Friberg	
Actuar:	Simon Collenberg	
Dumbravuschs:	Ignazi Monn e Gebharda Berther	
Presents:	11 cusseglierAs total 11 votantAs (absolut pli 6)	
Aspectaturs:	4	
Cussegliers/as:	Arno Berther, Surrein Gebharda Berther, Rueras Otto Curschellas, Sedrun Gelgia Deplaz, Dieri Patric Deragisch, Sedrun Sabrina Flepp-Loretz, Sedrun	Guido Friberg, Sedrun Ignazi Monn, Sedrun Marc Piacentini, Sedrun Severino Solèr, Cavorgia Cyril Steiger, Zarcuns
Suprastonza:	Beat Roeschlin, president communal Renato Decurtins, gerau	Mario Hitz, gerau Guido Monn, gerau Gian-Reto Nufer, gerau
Cumissiun da gestiun:	Tumaisch Valier, Camischolas Primus Deragisch, Bugnei Baseli Huonder, Sedrun Damian Marino, Camischolas, suppelant	
Persunas ufficialas:	Paula Jacoment, menadra uffeci da baghegiar Adrian Deragisch, sevilcultur Karin Bär, contabilista	
Perstgisas:	Armin Albin, cusseglier da vischnaunca	

Tractandas

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 08 dils 29-08-2018
3. Preventiv 2019
4. Aboliziun dil regulativ per il menaschi finanzial dalla vischnaunca Tujetsch
5. Orientaziuns
6. Varia

1. Tractanda Avertura

Il president dil cussegl da vischnaunca Guido Friberg arva la novavla seduta dil trienni 2017-2020.

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

Ils 15 da settember 2018 ha l'interpresa energia alpina festivau siu giubileum da 100 onns ensemens cun la populaziun da Tujetsch e dil contuorn. Cordiala gratulaziun sin quei giubileum. Jeu engraziel a l'interpresa cun sia giunta e ses colluvrers/ras per la biala e digna fiasta. Jeu giavischel da cor vinavon in bien prosperar ed in bien maun da dumignar tuttas sfidas digl avegnir.

Ils 5 da settember 2018 ha Reto Schmid cun sia squadra dalla La Conditoria Sedrun astgau retscheiver la biala distincziun Prix Montagne 2018. Cordiala gratulaziun per quei premi. Quei ei renconuschientscha per l'idea da crear la pli pintga tuorta da nuschs e per il nunstunclenteivel engaschi da vender il product en Svizra sco era dad exportar il product en differentas tiaras europeas e mundiales. Culla decisiun da producir il product el liug d'origin documentescha l'interpresa che scaffir platz da lavur ella regiun e cheutras crear plivalur ei era pusseivel el temps dalla globalisaziun e centralisaziun.

Renconuschientscha davart il maun public ch'ensiara la politica, tuts uffecis e l'administraziun merettan buca mo las duas interpresa numnadas, mobein era mintga convischina e convischin, mintga interpresta gronda e pintga che s'engascha, porscha e scafflesha platz da lavur e cheutras existenzas e valurs. Jeu manegiel buca exnum mo la renconuschientscha cun bials plaids, mobein principalmein cugl agir ed ella lavur quotidiana. Jeu mettel a cor a tuts engaschai ella politica, a tuts en uffecis ed all'administraziun da s'engaschar en favur da convischinas e convischins, en favur dallas interpresa e dils mistergners e da tractar tuts sco clients. Quei vul dir prender serius lur basegns e lur giavischs, viver l'autonomia da vischnaunca cun prender decisiuns e purtar responsabladad ed agir a moda constructiva, sempla e spedativa.

Jeu arvel cheutras la radunanza dil cussegl da vischnaunca.

2. Tractanda Approbaziun dil protocol nr. 08 dils 29 d'uost 2018

Il protocol nr. 08 dils 29 d'uost 2018 vegn approbaus unanimamein.

3. Tractanda Preventiv 2019

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

Vus haveis retschiert il preventiv 2019 dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun per la secunda gada tenor il niev model da quen HRM 2. Aschia haveis vus la pusseivladad da compareglier il preventiv cun tal digl onn 2018. Il messadi cuntegn ulteriuras interessantas informaziuns tier las midadas dallas cefras, denton suppliceschel jeu tuttina da far activamein damondas per capir bein il preventiv e ses detagls. Il preventiv ei in da plirs impurtonts instruments per menar la vischnaunca ord vesta dall'executiva.

Beat Roeschlin, president communal:

Jeu vi dar a vus in sguard davart la situaziun finanziala dalla vischnaunca Tujetsch. Il preventiv 2019 muossa in cashflow da frs. 271'100.00. En cumparegliaziun culs onns vargai ei quei indicatur sminuius fetg. Gl'onn 2016 ha la vischnaunca serrau giu il quen cun in cashflow da frs. 2'901'400.00, gl'onn 2017 muntava tal a frs. 2'047'819.00. Quei schai oravontut vid il fatg che las entradas dallas taglias van anavos. Era la facultad netta per habitont ei sesminuida ils davos onns. Gl'onn 2016 muntava quella a frs. 8'384.21 ed igl onn 2017 a frs. 3'821.27. Pigl onn 2019 munta quei indicatur aunc a frs. 333.63.

Pigl onn 2019 ein investiziuns ella summa da totalmein frs. 3'002'850.00 previdas. Il cashflow da frs. 271'100.00 tonscha buca per cuvierer quellas investiziuns. La vischnaunca sto pia procurar per capital jester per finanziar las investiziuns. Cheutras prendan ils deivets tier entochen la fin digl onn 2019 sin rodund frs. 8 milliuns. Tier quella summa totala dils deivets ei la sanaziun ed eventuala engrondaziun dil Bogn Sedrun e las ulteriuras investiziuns che stattan avon porta aunc buca risguardadas. La vischnaunca sa buca procurar annualmein per capital jester per la finanziaziun dallas investiziuns, schiglioc sere-sulta cul temps ina gronda debitaziun. Consequentamein sa la vischnaunca era buca far tuttas investiziuns egl avegnir. Ord mia vesta eisi prudent da sulettamein far las invesitizuns che genereschan ina valurisaziun economica.

La suprastanza communal ha contonschiu ensemble cull'administraziun tier l'elavuraziun dil preventiv in respargn da cuosts ella summa da 3.12%. Las entradas risguardadas pigl onn 2019 prendan denton era giu, quei numnadamein per 2.37%. Igl ei mo pusseivel pli da far ulteriurs respargns gronds en vischnaunca cun adattar las structuras existentes dall'organisaziun communal.

Sin basa dil preventiv planisescha la suprastanza las expensas ed entradas pigl onn vegnent. Ei sa denton esser che cuosts nunprevedi seresultan. Quei sa esser il cass tiels cuosts da cussegliazion sco era tier las expensas per sclariments giuridics. Tut tenor il svilup san era dapli cuosts seresultar tier la sparta sanadad e socialess. Plinavon stuein nus esser pertscharts che las entradas dallas taglias san esser pli bassas che prognosticau.

La suprastanza ei sil fundament dalla digren dallas entradas vid encuir novas fontaunas d'entradas sco era vid optimar las entradas. La vischnaunca vegn ad esser avisada egl avegnir sin entradas stabilas, quei per saver finanziar ils cuosts da menaschi e las investiziuns necessarias.

Tumaisch Valier, president dalla cumissiun da gestiun:

Preziaz president communal, prezai gerai, preziaz president dil cussegli da vischnaunca, prezidas cusseglieras, prezai cussegliers, preziaz persunal e responsabels, aspectaturs e collegas dalla cumissiun.

Ils 15 d'october havein nus dilucidau il preventiv 2019 en concordanza culla suprastanza communal ed ils funcziunar responsabels.

Sin pagina 29 dil messadi ei la survesta da finanziaziun dalla vischnaunca presentada. Ord quella eisi veseivel che mo frs. 271'100.00 dallas previdas investiziuns ella summa da frs. 3'002'850.00 san vegnir curcladas cun agens mettels. Igl ulteriur import da frs. 2'731'750.00 sto vegnir finanziaus cun capital jester. Nus essan dall'opiniun che tuttas instanzas, naven dalla suprastanza communal entochen tier ils

convischins e las convischinas ein aunc buca pertschartas ch'ei basegna tier tuttas spartas mesiras da respagn. Naturalmein eisi buca aschi sempel da buc'ademplir tuts giavischs. Dallas investiziuns previdas ella summa da frs. 3'002'850.00 ein gia frs. 1'302'000.00 risguardadas el preventiv 2018. Il niev sistem da contabilitad HRM2 lubescha neginas cunfinaziuns (posiziuns transitoricas) e quei ei ord nossa vesta tut auter che capeivel. Tonaton sustenin nus igl agir dalla suprastanza communal da buca exequir en in onn tut quei ch'ei previu en in preventiv. Cunzun cura ch'igl ei laver en surabundanza eisi fetg prudent ni schizun ina obligaziun ch'ina instituziun publica agescha anticiclic. Entras quei agir sa il maun public spargnar massa daners e schizun risguardar dapli las interpresas indigenas.

La gronda problematica ei che las expensas s'augmentan incuntin. Perencunter sereduceschan las entradas. Ord il preventiv presentau caschunan la scolaziun e formaziun cuosts totals da frs. 1'935'800.00. Quei ei pressapauc ina quarta dallas expensas totalas dalla vischnaunca.

Il turissem caschuna cuosts totals da frs. 568'400.00. En quella summa ein las expensas per la halla plurivalenta, per la piazza da sport ni pil lag da claus cuntenidas. El plaid d'introducziun dalla suprastanza communal eisi nudau che la suprastanza communal vul surdar dapli incaricas all'organisaziun Sedrun Mustér Turissem. La cumissiun da gestiun sa s'accordar cun quella midada, denton fass ei stau cunvegnent che la nova cunvegnentscha fass vegnida presentada al cussegl da vischnaunca. Nus sedumandein era co la vischnaunca vul finanziar egl avegnir novas structuras turisticas, damai ch'ei resta bunamein nuot dallas taxas e da l'autra vart ein prest tuttas purschidas gratuitas respectivamein integradas ella carta da hospis.

Tier il quen d'investiziun fagein nus attents ch'ei settracta dil stan da sittar dils catschadurs. La sanaziun dil stan da sittar ei insumma negina incarica d'ina vischnaunca. Ultra dalla previda sanaziun duess ei era vegnir finanziau en in onn novs cundrezs da sittar. Insumma essan nus obligai da far attents nossas convischinas e convischins che la vischnaunca da Tujetsch sa buca selubir ils proxims onns da far grondas investiziuns senza reducir ils cuosts dils menaschis. Cun auters sto il cashflow vegnir augmentaus considerablamein.

Il regulativ per il menaschi finanzial da Tujetsch ei d'abolir, pertgei quel cunterdi als dretgs surordinai.

Nus savein denton buca s'accordar culla proposta dalla suprastanza communal da suttametter ina cumpart dallas investiziuns ch'ein ina part integrala dil preventiv 2019 mo al referendum facultativ (maschina forestala e credit supplementar pil project via d'access e parcadis halla plurivalenta), cunquei ch'ei settracta buca da credits da rama (pagina 27). Nus essan era dall'opiniun che la revisiun della constituziun communal duess vegnir suttamessa al pievel aunc el decuors digl emprem quartal 2019. Nus spelein ch'ei detti el decuors da quella seduta vivas discussiuns e debattas e sperein ch'ei detti era entgins impuls per reducir ils cuosts.

E sco davos vulein nus buca tralaschar d'engraziar a mintgin che s'engascha sin ina moda ni l'autra pil beinstar communal.

Debatta d'entrada:

Arno Berther, cusseglier da vischernaunca:

Las ponderaziuns dalla suprastanza communal van ella dretga direcziun. La presentaziun dil preventiv ei stada fetg interessanta. Nus havein retschiert in bien e structurau messadi cullas informaziuns necessarias. L'emprema observaziun ch'jeu hai fatg ei che Sedrun Mustér Turissem surpren da niev l'organisaziun dallas occurrentzas localas. Jeu sun dil meini che quei ei la dretga decisiun. Sedrun Mustér Turissem ei ina organisaziun professiunala che sa surprender talas incaricas. La suprastanza ha gia da sefatschentar cun avunda auters pensums. Quella decisiun muossa era che la suprastanza ha puspei anflau confidonza en quella organisaziun turistica.

Sco gia menziunau dil president communal vegn il spazi finanzial pli stretgs egl avegnir. Il cashflow munta sulettamein a frs. 271'100.00. Nus savein buca finanziar las investiziuns sulettamein cun capital jester. Perquei stuein nus sedumandar cons mieds libers ch'ein necessaris mintga onn per cuvierer las investiziuns. Setracta ei d'in miez milliun ni drova ei dapli? En vesta a quella situaziun finanziala vegn la realisaziun d'in bogn ordaviert el rom dalla sanaziun dil Bogn Sedrun buca pli en damonda per mei. Quei ei era buca realistic ord vesta finanziala. Nus stuein sedumandar sche nus savein insumma sanar e mantener quei bogn egl avegnir. Tier quei project stuein nus ver quittau ed agir prudent.

Da quellas aultas investiziuns sco il preventiv muossa, savein nus buca far mintga onn. Jeu sun dil meini sco il president communal da migliurar las entradas nua ch'igl ei pusseivel. Certs respargns ha la suprastanza communal gia fatg. Il president ha declarau ch'igl ei mo pli pusseivel da far ulteriurs respargns cun adattar las structuras dall'organisaziun communal. Quella opziun sto tenor miu meini vegnir examinada el detagl.

Otto Curschellas, cusseglier da vischernaunca:

Jeu vi gest prender si il fil dil cusseglier Arno. La cumissiun davart la revisiun dalla constituziun communal ei vidlunder dad examiar la dissoluziun da diversas instanzas e cumissiuns. Cheutras eisi segira mein pusseivel da contonscher certi respargns. Per mei eisi clar ch'il cashflow vegn a cumandar egl avegnir tgei investiziuns che san vegnir fatgas. Jeu sperel ch'il ressort turistic a Dieni ch'ei gia dapi engins onns en discussiun vegni realisaus egl avegnir e ch'ei resulti cheutras ina ni l'autra ulteriura entrada per la vischernaunca.

Tractaziun dil preventiv 2019 dalla vischernaunca Tujetsch:

0210.4612.00: Provisiuns d'incasso

Arno Berther, cusseglier da vischernaunca:

Tgei ei cunteniu en quella posiziun?

Beat Roeschlin, president communal:

Ei setracta cheu dallas provisiuns pils incassos per las taxas da hospes e turissem sco era per las taxas da rumians e per las taglias.

0220.3010.00: Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Daco ein ils cuosts carschi naven da frs. 86'000.00 sin frs. 110'000.00 ?

Beat Roeschlin, president communal:

Egl uffeci da bagheggiar marscha bia pil mument. La vischnaunca ei cunfrontada cun in ni l'auter project sco per exemplu la planisaziun territoriala ni la sviluppažiun d'in concept da parcadi. Quels projects caschun dabia lavur. Ord quei motiv vegn la menadra digl uffeci da bagheggiar Paula Jacomet già sus-tentida oz dall'administaziun communal. Pigl onn 2019 eisi previu d'engaschar ina persuna supplemen-tara (pensum da lavur: ca. 50%) pigl uffeci da bagheggiar. La persuna vegn a surprender entginas lavurs administrativas e cheutras descargar la menadra digl uffeci da bagheggiar.

0290: Baghetgs d'administraziun

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Daco cumpeglia la facultad finanziala buca la Tgèsa communal?

Beat Roeschlin, president communal:

Per liquidar ils pensums da vischnaunca duvrein nus buca exnum ina casa communal. La casa vegn actualmein nezegiada per gronda part dall'energia alpina. La vischnaunca savess era vender la casa all'energia alpina e prender si a tscheins entginas localitads. Quei fass ina interessanta opziun, cunzun ord vesta finanziala (procuraziun da mieds liquids).

1621.3130.33: Survigilonza Cuolm da Vi

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Daco cumpeglia quella posiziun frs. 10'000.00 dapli en cumparegliazion cul preventiv 2018 ?

Beat Roeschlin, president communal:

Il motiv persuenter ei che la vischnaunca vegn a schar installar ulteriurs puncts da mesiraziun per la sur-vigilonza dil Cuolm da Vi.

1621.3132.00: Indemnisaziuns dils cussegliaders e giudicaders

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Ei quei impurtont e necessari dad analisar sche certi baghetgs communals ein stabils avunda en cass da tiaratriembels?

Beat Roeschlin, president communal:

Nus havein menau atras ina analisa. Ord l'analisa ein ils prighels dils quals la vischnaunca Tujetsch ei pertuccada, seresultai. Plinavon ein mesiras da prevenziun vegnidas definadas per certi prighels. Ina mesira ei dad analisar sche certi baghetgs communals ein segirs avunda en cass da tiaratriembels. L'analisa detagliada davant ils prighels vegn presentada a vus el decuors dils proxims meins.

2130.4631.00: Contribuziun dil cantun

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Il cantun contribuescha pigl onn 2019 ina pli pintga summa, schai quei vid il diember dils scolars?

Mario Hitz, gerau:

Exact, quei schai vid il diember dils scolars.

2170.3120.11: Energia e scaldament

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Jeu hai adina tertgau ch'ils cuosts dil scaldament e d'energia sesminueschien culla colligaziun dalla pégna vid la reit d'anergia. Uss ei denton gest il cuntrari il cass. Tgei havein nus fatg falliu?

Guido Monn, gerau:

Ils cuosts havessan dad esser pli bass. Quei ei denton buca aschia. Era tiels ulteriurs baghetgs communals che duein vegnir colligai vid la reit d'anergia, ein ils aults cuosts d'energia ina problematica. Ils cuosts seresultan gia tier la colligaziun vid la reit e silsuenter cull'installaziun d'ina atgna pumpa. Pil baghetg da scola havein nus stuiu schar construir ina pumpa gronda sin mesira individuala.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

L'installaziun dalla pumpa caschuna certi cuosts. Suenter l'installaziun dalla pumpa havessan ils cuosts dil scaldament denton da sesminuir. Quei hai jeu silmeins adina s'imaginau aschia. Uss ein ils cuosts denton pli aults en cumparegliazion culs cuosts digl ieli.

2200 Scolaziun speciala

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu hai ina damonda tiel survetsch logopedic. Co resulta la calculaziun dils cuosts da quei survetsch per nossa vischnaunca? Tschenta la Regiun Surselva veramein quen per las uras effectivas alla vischnaunca?

Plinavon stoje menziunar che sulettamein la Scola Sedrun porscha buca quei survetsch. Nos scolars e nossas scolaras ston numnadamein ir a Mustér per far diever da quei survetsch.

Mario Hitz, gerau:

Ei exista cheu ina cunvegna denter la vischnaunca Tujetsch e la Regiun Surselva. La calculaziun dils cuosts dalla logopedia sebasa sin ina clav da repartiziun che risguarda ils habitants dalla vischnaunca.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Tier il survetsch logopedic maunca ina substituziun en cass ch'il persunal responsabel dat ora. Cheutras crodan las prestaziuns per la vischnaunca ord il motiv dalla munconza dil persunal. Quei ei ord mia vesta fetg donn.

Mario Hitz, gerau:

Nus prendin bugen encunter quella informaziun e vegnin a scolarir giu daco che la situaziun dil persunal ei buca sufficienta. Plinavon vegnin nus a scolarir giu tgei ch'ei dat per opziuns per migliurar quella situaziun.

3110.3119.03: Acquist objects d'exposiziun

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Da tgei acquist setracta ei cheu?

Mario Hitz, gerau:

Quei ei ina cristalla da Dosi Venzin, in unicat che nus havein cumprau avon che tala svanescha ord la Val Tujetsch. La cumpra ei gia fatga, la summa vegg denton pagada pér l'auter onn.

3410.3300.00: Amortisaziuns ordinarias

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Dat ei certas directivas tier las amortisaziuns? Astga la vischnaunca buca far pli aultas amortisaziuns?

Beat Roeschlin, president communal:

Il sistem da contabilitad HRM 2 scriva avon las directivas concernent las amortisaziuns. Dapli amortisaziuns che quellas dadas avon, astgein nus deplorablamein buca far.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Quei vul dir ch'ei stat tier las amortisaziuns ella summa da frs. 50'000.00?

Beat Roeschlin, president communal:

Exact, quei ei aschia.

3410.3910.00: Scuntrada interna survetschs

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Setracta ei tier quels cuosts dallas lavurs dil pedel? Jeu sun dil mein che las lavurs da pedel ston vegnir organisadas sin ina autra moda. Per mintga baghetg communal sto la vischnaunca buca metter a disposiziun in agen pedel. La vischnaunca savess surdar l'incarica ad in pedel che organisass tuttas lavurs ensemens cun sia equipa. Cheu ein pia restructuraziuns necessarias.

Guido Monn, gerau:

Jeu capeschel Tia damonda. La halla plurivalenta, la plazza da ballapei, il contuorn e las differentas vias, cheu setracta ei d'in grond spazi dil qual il pedel sto ver quittau e far las lavurs necessarias. Gl'unviern vegn la lavur da better ora neiv vidlunder e la stad ei il pedel responsabels per segar il plaz da ballapei e las ulteriuras lavurs dil contuorn. Quellas lavurs ston vegnir fatgas. Quei ei cumbinau cun certa cuosta. Che la vischnaunca ha dus pedels ei d'avantatg, la substituziun duront il temps da vacanzas e las absenzas ei cheutras garantida.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Jeu tschontschel oravontut davart las lavurs che sedattan ella halla. Questa stad ha giu liug in turnier da ballapei. Silsuenter eran ils plantschius els zulers ed en las ulteriuras localitads dalla halla tschuffergnai cun tratsch. Jeu sun dil mein ch'ils responsabels dallas uniuns han da schar anavos suenter in tal turnier las localitads en in stan sufficient. Plinavon duei mo ina entrada esser accessibla duront ina tala occurrenza. Cheutras eisi pusseivel da spargnar certa cuosta.

Guido Monn, gerau:

Jeu enconuschel quei cass. La vischnaunca ha denton buca l'incarica da cuorer suenter allas uniuns tier tals cass.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sun era dil mein che nus stuein organisar las lavurs da manteniment e schubergiar dils baghetgs communals sin ina autra moda. Cheutras eisi segiramein pusseivel da spargnar certa cuosta. Plinavon san sinergias existentes vegnir nezegiadas.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Nus dil Club da ballapei Sedrun/Mustér fagein diever dalla halla plurivalenta. Suenter che nus havein mintga gada duvraru il kiosc, schubergiein nus tal. La stanza dil kiosc resta anavos ch'ins sefar strusch en che tala ei vegnida nezegiada. Nus paghein ina mudesta contribuziun per far diever dallas localitads. Jeu stoi denton seriscuder per las uniuns che fan ina massa lavur per la societad. Il club da ballapei giavischa gia dapi entgin temps ina maschina da schurbergiar calzers. Cun ina tala savessan nus evitar certas tschuffergnadas. Jeu mon suenter il cass ch'il cusseglier Severino ha explicau. Gl'impurtont ei denton che la halla vegn duvrada. Quei ei era il cass.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Quellas tschuffergnadas ein restadas anavos suenter in turnier da ballapei dils affons.

Gelgia Deplaz, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sai sustener il votum dil Severino. La halla ei cheu pils indigens. Nus astgein far diever dalla halla. Mintgaton hai jeu denton il sentiment ch'in e scadin sa ir sin spurtegl tier la canzlia e deponer giavischs individuals. Quei savein nus buca pli prestar ord vesta finanziala egl avegnir. Quei che pertucca la liqui-daziun dallas lavurs dil pedel, sundel jeu era dil meini ch'ei drova cheu ina nova organisaziun.

3412.3144.00: Manteniment baghetgs

Ignazi Monn, cusseglier da vischnaunca:

Igl ei previu d'installar ina nova cuschina ell'ustria dil lag da Claus. Drova quei ina cuschina aschi stermentusa per quels pér meins che tala vegn nezegiada? Datti buca ina alternativa pli bienmarcada? Eisi per exemplu buca pusseivel d'affittar ils apparats necessaris per quei spazi?

Guido Monn, gerau:

Ils apparats dall'Andermatt Sedrun Sport SA savein nus buca pli affittar per quei intent. La montada e demontada da quels apparats han caschunau pliras gadas donns ils davos onns. Ord quei motiv havein nus decidiu da montar fix ils apparats necessaris. La purschida d'ina ustria sper quei lag ei dumandada tiels hosps sco era tiels indigens. Vus haveis la pusseivladad da strihar ina cumpart dalla summa, allura vegn quella investiziun zacu pli tard sillu gliesta da tractandas.

3412.4480.01: Tscheins d'affittaziun

Ignazi Monn, cusseglier da vischnaunca:

Setracta ei tier quels frs. 3'600.00 dil tscheins d'affittaziun per l'ustria dil lag da Claus?

Beat Roeschlin, president communal:

Gie, exact.

Ignazi Monn, cusseglier da vischnaunca:

Nus savessan era alzar il tscheins d'affittaziun per l'ustria ni che l'ustiera procura sezza pils apparats necessaris. Quei fuss ina autra opziun.

6220.3143.00: Manteniment – construcziun bassa

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Da tgei cuosts setracta ei cheu?

Beat Roeschlin, president communal:

A Surrein e Cavorgia installescha la Swisscom gl'onn 2019 ina reit da fibra da veider (Glasfaser). La vischnaunca separticipescha cun 50% vid ils cuosts. Sche memia paucs tenercasas san far diever da quella nova reit, sa la Swisscom involver la vischnaunca tier la finanziaziun.

A Selva e Tschamut havess la vischnaunca era saviu realisar e finanziar ina tala reit ensemens culla Swisscom. Quei havess denton caschunau gronds cuosts che stattan buca pli en ina relaziun adequata. Cheu ei la vischnaunca aunc silla tscherca d'ina sligiazion pli adattada ed era pli bienmarcada.

7300.3101.01 3101.00: Material da menaschi e da diever

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Il preventiv 2018 cumpeglia cheu sulettamein cuosts ella summa da frs. 500.00. Daco preveda il preventiv 2019 ina summa da frs. 10'000.00?

Guido Monn, gerau:

Ils cuosts per la svizada dils canasters da miarda eran tochen oz risguardai ella sparta dil turissem. Da niev ein ils cuosts cunteni en quella posiziun. Quei ord il motiv pervia che la svizada dils canasters pertuccia buca mo ils hospes, mobein era nossa populaziun. Cheutras hai dau in alzament dils cuosts tier quella posiziun.

Sabrina Flepp-Loretz, cussegliera da vischnaunca:

La nova lescha dil territori ha per consequenza che certas parcellas ston vegrir enzonadas ord la zona da baghegiar. Eisi gia enconuschten da tgeininas parcellas ch'ei setracta cheu?

Beat Roeschlin, president communal:

Quei ei ina buna damonda. Tenor certas informaziuns sto la vischnaunca enzonar rodund 10 hektaras. Ei setracta cheu oravontut da parcellas buca accessiblas che sesanflan en zonas periferas. Fracziuns pli pintgas vegrin a spiarder parcellas da baghegiar. Certas parcellas obtegnan la clausula che talas ston vegrir surbaghegiadas enteifer in temps limitau. Sche quei capeta buca, crodan talas ord la zona da baghegiar.

8400

Severino Solèr, cussegli da vischnaunca:

La summa da frs. 135'000.00 che deriva ord las taxas da hospes e turissem per la finanziaziun dil menaschi dil Bogn Sedrun ei buca pli veseivla sut la sparta dil turissem. Ha ei da cheu ina midada?

Renato Decurtins, gerau:

Tochen da cheu ein il deficit e la contribuziun numnada vegni indicai separatamein el preventiv. Da niev ei la contribuziun ella summa da frs. 135'000.00 gia risguardada ella summa dil deficit.

8400.3160.00: Tscheins d'affittaziun

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

La vischnaunca paga frs. 5000.00 (tscheins d'affittaziun) suren per las localitads dalla Banca Cantunala Grischuna che Sedrun Mustér Turissem drova. Nua ein las entradas dil tscheins d'affittaziun registradas?

Renato Decurtins, gerau:

Las entradas ein cudischadas ella posiziun nr. 8400.4260.00: Restituziuns

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Ei sto esser en nies interess che la vischnaunca paga buca suren quels frs. 5'000.00 egl avegnir.

Renato Decurtins, gerau:

Il contract d'affittaziun culla Banca Cantunala Grischuna cuora giu ils proxims onns. Lu vegn la vischnaunca a contrahar da niev cun la Banca Cantunala. Sper SDT ein era la Scola da skis Sedrun e l'Andermatt-Sedrun Sport AG affittadras da quellas localitads.

Marc Piacentini, cusseglier da vischnaunca:

Tgei occurrentzas da stad e digl unviern finanziescha ed organisescha la vischnaunca?

Renato Decurtins, gerau:

Sco Ti has segiramein obervau el preventiv, cumpeglia la posiziun occurrentzas da stad ed unviern negina summa. L'organisazion Sedrun Mustér Turissem retscheiva sin basa dalla nova cunvegna dapli daners dalla vischnaunca ord las taxas da hospes e turissem naven digl onn 2019. Perencunter organisescha ed iniziescha SDT egl avegnir las occurrentzas en nossa destinaziun.

95 Recav da participaziuns

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Nua sesanflan las entradas ord las participaziuns?

Beat Roeschlin, president communal:

Quella summa ei da niev cuntenida ella posiziun nr. 9505.4120.05: Dretg per l'utilisaziun dall'aua.

Tractaziu dil quen d'investiziun 2019:

Gerau Mario Hitz presenta il project per l'amplificaziun dall'eed ella scola a Sedrun.

Amplificaziun EED:

Sin fundament dil plan d'instrucziun 21 che sto vegnir introducius en scola, ei ina grupp da laver interna da tschun persunas d'instrucziun seformada e sefatschentada cullas installaziuns e l'amplificaziun dall'EED ella Scola Sedrun. Per quei motiv ei era vegniu creau in plan a liunga vesta per saver planisar las investiziuns. Ils emprems pass dil plan suranumna ein gia vegni realisai. Cheu ina cuorta survesta:

- installaziun d'ina nova reit da W-LAN pil scalem superieur, la scoletta e l'aula (fasa 1, matg 2018).
- acquist da 5 ulteriurs MacBooks (5 MacBooks gia avon maun), 6 iPads, visualizers e beamers per singulas persunas d'instrucziun.
- acquist d'ina scaffa da cargar per l'administraziun ed il cargament dils apparats mobilis (MacBooks ed iPads).

Las suandontas investiziuns per la summa totala da frs. 50'850.00 ein planisadas pigl onn da scola 2019/20:

- amplificaziun dalla reit da W-LAN pil scalem primar, la cuschina ed ils zulers (fasa 2, primavera 2019).
- implementaziun da tuts apparats disponibels ed administraziun da quels entras in server central (Apple School Manager), il qual possibilitescha l'administraziun da tuts apparats sin in'egliada.
- acquist d'ulteriurs 13 MacBooks (apparats 1:1 per scolaras e scolars dil scalem superieur dalla 1. sec/reala), 5-9 ulteriurs iPads (1.-4. scola primara, roms creativs).

Pils onns suandonts (2020/2021) ein cuosts annuals da mintgamai frs. 22'000.00 calculai. Quels resultan entras igl acquist d'ulteriurs MacBooks. Quella cumpra ei da necessitat per saver porscher a mintga scolara e scolar dil scalem superieur in agen apparat (1:1). Totalmein seresultan pia cuosts da frs. 94'850.00 pigl entir project (2019-2021).

Guido Monn presenta ils suandonts projects:

Preproject sanaziun Via dalla Staziun

La punt da Tgamaura (Via dalla Staziun) sesanfla en in schliet stan e sto vegnir sanada. Ei sto vegnir scleariu giu sch'ei va da sanar la punt ni sch'ina nova construcziun tenor las novas normas ei pli cunvegnenta. Ina ulteriura intenziun dil project ei da sanar l'entira Via dalla Staziun che meina navet dalla Via Alpsu entochen silla staziun e da cumplettar tala cun in passapei. Per l'elavuraziun d'in project el detagi, ei ina summa da frs. 120'000.00 vegnida risguardada el quen d'investiziun.

Remplazzar la garascha dil menaschi dalla serenera

Las garaschas existentas dalla serenera ston vegnir allontanadas, damai ch'il fossal da plievgia vegn construius en quei liug sut tiara. La nova garascha vegn construida sur il fossal. Ella vegn sco entochen da cheu nezegiada sco suttetg per il vehichel dil cau-serenera e per deponer differents materials ed uaffens pil menaschi dalla serenera. Ils cuosts ein calculai cun ina summa da frs. 95'000.00.

Plazzas da rumians (molocs)

Igl ei vegniu elavurau in niev concept per la rimnada dallas miardas. Quel preveda in liug, nua che tuttas miardas san vegnir dismessas. Suenter ina examinaziun pli detagliada, han ils responsabels decidiu da plassar ils molocs per la rimnada da veider, butteglas da pet, sacs da miarda ed ulteriuras miardas giusut la casa communal. Per la construcziun dils molocs eisi necessari dad ir cullas duas plontas che sesanflan pil mument en quei liug. Il liug ei adattaus, damai che la canera en connex culla dismessa disturba negins habitants. Plinavon vegnan dus ulteriurs molocs per la rimnada dils sacs da miarda plassai ella vischinanza dalla stizun dil Coop. Suenter la construcziun dils molocs, dispona la vischnaunca d'in liug central per la rimnada da tuttas sorts miardas ed in secund liug, nua ch'igl pusseivel da dismetter sulettamein ils sacs da miarda.

Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa)

Enconuschentamein ei la via veglia che meina naven da Sut Seivs entochen Foppa dil Tgom en in fetg schliet stan. Quei tschancun ei mai vegnius sanaus e slargiaus. Ils mirs da sustegn cun crappa schetga dalla vart sut sederschan en differents loghens a val e dattan aschia negin sustegn pli alla via. Ord quei motiv ei gia igl onn 2002 vegniu instradau in scamond official da carrar sin quella via. Oz ei la via taluisa decadenta che la crappa dils mirs schetgs rocla digl uaul giu e pericletescha persunas e vehichels sillas vias giusut. Plinavon vegnan ils péngs da quei uaul da schurmetg donnegiai entras la crappa.

L'intenziun ei da sanar il tschancun naven da Sut Seivs entochen Foppa dil Tgom per che la gruppera forestala sappi carrar siadora culla tschaghegna movibla e liquidar pliras lavurs forestalas. La via da quei tschancun duei vegnir slargiada sin 2.50 meters per quei intent. Quei ei era in giavisch dils responsabels digl Uffeci d'uaul e prighels da natira dil cantun Grischun ed ina pretensiun per che la vischnaunca retscheivi contribuziuns cantunalas el rom da quei project forestal. Plinavon sa la via suenter era puspei vegnir nezegiada dall'agricultura e dil turissem. La sanaziun cumpeglia in remplazzament dils mirs schetgs entras canasters da lenn (ca. 400 meters). Ils cuosts totals vegnan schazegiai sin rodund frs. 700'000.00. Las lavurs vegnan etappadas sur in spazi da 3 onns (2019 - 2021) ed exequidas el rom d'in project forestal cantunal. Il cantun surpren rodund 65 entochen 70% dils cuosts totals. Pigl onn 2019 caschunan las lavurs cuosts da frs. 300'000.00. Il cantun contribuescha ina summa da frs. 195'000.00.

Maschina forestala

Igl onn 2005 ha la vischnaunca acquistau pil forestalessor in tractur cun ina tschaghegna ed in carr da lenna. La maschina ei vegnida utilisada en special per tuts transports da lenna (runar lenna cun il tuorn da suga, segar scarpas e per la dismessa da neiv). La maschina ha ussa prest 14 onns e ha prestau varga 13'000 uras da laver. Ord vesta dalla segirtad sco era dils cuosts da reparatura dils davos dus onns ei in remplazzamet da quella maschina pli che necessaris. Cunquei che la maschina actuala cun ils

indrezs accessoris ha adempliu cumpleinamein ils basegns dil forestalessor, ei danovamein previu d'acquistar in tractur cun ina tschaghegna ed in carr da lenna. Per saver tgirar vinavon ils uauls da schurmetg ed exequir las lavurs el rom dils projects forestals culla gruppera d'uaul ei tala investiziun indispensabla. Ils cuosts per la nova maschina muntan a frs. 362'000.00. La maschina veglia duei vegin vendida per ina summa da rodund frs. 50'000.00.

Via d'access e parcadiis halla plurivalenta

Sut la Tgèsa communal sesanflan da niev 16 parcadiis per autos privats e dus parcadiis per autocars. Per la construcziun da quella via d'access tier la halla plurivalenta ei ina summa da frs. 300'000.00 veginida approbada cul preventiv 2018.

Il cantun ha decidiu da sanar la punt dil Drun igl onn 2019. En quei connex sedattan lavurs d'adattaziun che han ina influenza sigl access dalla via che meina tier la halla plurivalenta. Oravontut vegin la via d'access adattada sin l'altezia e la ladezia dall'entrada, plinavon vegin la pendenza dalla via adattada allas normas dil traffic public. La nova entrada garantescha in meglier access pils autocars. Las lavurs da construcziun entochen silla fundaziun veginan menadas atras uonn. Las lavurs en connex culla construcziun dil catram veginan fatgas l'auter onn.

Il credit ch'ei veginus approbaus a caschun dil preventiv 2018 era calculaus mo per ina part dalla via d'access tier la halla plurivalenta. Culla midada dil project vegin l'entira via d'access adattada ed ils cuosts corrispondan buca al credit approbau.

En tut cuosta il project ussa frs. 495'000.00. Sco gia menziunau ein sulettamein frs. 300'000.00 vegini approbai pil project cul preventiv 2018. Ord quei motiv sto il cussegl da vischnaunca decider davart in credit supplementar ella summa da frs. 195'000.00 pil project.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Nus vulein far certs respargns. Perquei damondel jeu vus, co il credit da planisaziun vegin duvraus e co nus savein evitar planisaziuns stravagadas ch'ein buca realisticas egl avegnir? Tonscha ei buca da planisar a moda mudesta ni stuein nus adina planisar all'engronda? Il prighel vesel jeu ch'ei vegin planisau projects memia luxurius enstagl da far planisaziuns sufficientas sco per exemplu bunas sanaziuns.

Eisi veramein necessari da construir las garaschas per ina summa totala da frs. 95'000.00? Havessan nus buca semplamein saviu dislocar quellas boxas da betun existentes?

Guido Monn, gerau:

El connex cul plan general d'avertura stuein nus plassar las lingias d'aua ella via. Ord quei motiv havein nus planisau da gest sanar la via. Sch'ei basegna in passapei ei ina autra damonda. Quei vegin aunc sclariu giu cun personas dil fatg. Tier la punt Tgamaura eisi dad analisar sche tala sto vegin demontada ni sch'ina sanaziun tonscha.

Las garascha datier dalla serenera ei necessaria per deponer material e differents uaffens. Quei che pertucca la construcziun havein nus examinau pliras variantas. Tier quella varianta settracta ei dalla pli adattada e bienmarcada sligiazuni.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

La contribuziun dallas Pendicularas Mustér SA en favur dalla construcziun dil surpassadi alla staziun a Sedrun ei buca cuntenida el quen d'investiziun, ord tgei motiv?

Beat Roeschlin, president communal:

Nus essan actualmein en contractivas cullas Pendicularas Mustér SA. Cura ch'il project ei elavuras ora el detagl, vegn tal su ttamess al cussegli da vischnaunca e silsuenter alla radunanza communal.

Tractazion dil preventiv 2019 dil Bogn Sedrun:

Renato Decurtins, gerau:

Tiel preventiv dil Bogn Sedrun hiel jeu aunc entginas informaziuns. Il preventiv dil bogn ei vegnius tenius fetg stretg. Ei savess pia succeder che entginas posiziuns dil preventiv vegnan surpassadas. La cumissiun dil bogn ha emprau da serestrenscher mo sil pli pli necessari avon ch'il project da sanaziun vegn lantschaus. Tuttina sto il menaschi dil bogn vegnir garantius per cumpleina cumentientscha dils visitaders.

Votaziun:

- a) Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein d'approbar il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita dalla vischnaunca Tujetsch per mauns dalla radunanza communal.
- b) Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein d'approbar il quen d'investiziun 2019 dalla vischnaunca Tujetsch per mauns dalla radunanza communal.
- c) Credits d'impegn:

Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein da conceder ils sutnumnai credits d'impegn (nr. 1 e nr. 2) dil quen d'investiziun:

1. 2190.5060.01 - Amplificaziun EED: frs. 94'850.00
2. 6150.5010.09 - Preproject sanaziun Via dalla Staziun: frs. 120'000.00

Il cussegli da vischnaunca decida da conceder il sutnumnau credit d'impegn (nr. 3) dil quen d'investiziun cun 10 vuschs encunter 1 vusch:

3. 7201.5042.01 - Remplazzar la garascha per la serenera: frs. 95'000.00

Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein da conceder ils sutnumnai credits d'impegn (nr. 4, nr. 5 e nr. 6) dil quen d'investiziun:

4. 7301.5033.01 - Plazzas da rumians (molocs): frs. 60'000.00
5. 8200.5010.01 - Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs- Foppa): frs. 700'000.00

La fatschenta nr. 5 vegn aunc su ttamessa alla radunanza communal.

6. 8290.5060.00 - Maschina forestala: frs. 362'000.00

La fatschenta nr. 6 vegn su ttamessa al referendum facultativ tenor art. 17 lit. b.

- d) Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein da conceder in credit supplementar ella summa da frs. 195'000.00 pil project Via d'access e parcadis halla plurivalenta.
La fatschenta vegn suttamessa al referendum facultativ tenor art. 17 lit. d.
 - e) Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein d'approbar il preventiv 2019 dil quen da gudogn e sperdita dil Bogn Sedrun.
La fatschenta vegn aunc suttamessa alla radunanza communal.
 - f) Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein da schar il pei da taglia d'entrada e da facultad per igl onn 2019 sin 95% dalla taglia sempla dil cantun.
La fatschenta vegn aunc suttamessa alla radunanza communal.
 - g) Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein da schar il pei da taglia sin schischom per igl onn 2019 sin 1.5% .
La fatschenta vegn aunc suttamessa alla radunanza communal.

4. Tractanda Aboliziun dil regulativ per il menaschi finanzial dalla vischerna Tujetsch

Beat Roeschlin, president communal:

Ils 29 d'octobre 1990 ha il cussegl da vischnaunca approbau il reglament davart il menaschi finanzial dalla vischnaunca Tujetsch. Quel ei entraus en vigur sin l'entschatta schaner 1991 ed ei vegnius introducius sin fundament dil sistem da contabilitad HRM 1.

Dapi l'entschatta schaner 2018 meina la vischnaunca da Tujetsch il sistem da contabilitad HRM 2. La direcziun dil menaschi finanzial sedrezza tenor la legislaziun cantunala. Cheutras ha il reglament existet negina impurtonza giuridica pli e sa vegnir abolius.

La vischnaunca havess giu la pusseivladad da relaschar in niev reglament e cheutras far diever da certas libertads che la legislaziun cantunala dat. La suprastonza communal ha sin cussegliaziun da pliras persunas dil fatg desistiu sin quella pusseivladad. Sedat ei ord la pratica dil mintgadi ch'in reglament sin palancau communal ei da necessitat, vegn la vischnaunca ad instradar l'elavuraziun d'in tal.

Votaziun:

Il cussegli da visch naunca decida unanimamein dad abolir il regulativ per il menaschi finanzial dalla visch naunca Tujetsch (approbau 29-10-1990 / vigur: 01-01-1991) retroactiv sigl 1. da schaner 2018.

5. Tractanda

Orientaziuns

Beat Roeschlin, president communal:

Rapport davart l'adattaziun dalla bilanza tenor HRM 2:

Dalla davosa seduta havein nus presentau a vus il rapport davart l'adattaziun dalla bilanza tenor HRM 2. Silsuenter havein nus constattau, era sin fundament d'in discours culla cumissiun da gestiun che las parcellas eran vegnidas valetadas memia ault. Nus havein currigiu quellas valetaziuns. Quellas vegnan oz presentadas a vus per enconuschienscha. Las correcturas vid il rapport ein veseivlas cheusut:

Facultad netta		facultad finanziaria	capital jester	facultad netta
HRM 2	vegl	frs. 14'935'808	frs. 9'016'762	frs. 5'919'046
HRM 2	niev	frs. 13'927'228	frs. 9'016'762	frs. 4'910'466
		1'008'580	0	1'008'580

Adattaziun dallas valetaziuns tier las immobilias dalla vischnaunca				
		edifecis facultad finanziaria	facultad finanziaria	activas
HRM 2	vegl	frs. 4'752'715	frs. 14'935'808	frs. 21'181'686
HRM 2	niev	frs. 3'744'135	frs. 13'927'228	frs. 20'173'106
		1'008'580	1'008'580	1'008'580
reservas ord revaluetaziuns				
		facultad finanziaria	capital agen	passivas
HRM 2	vegl	frs. 1'119'913	frs. 12'164'924	frs. 21'181'686
HRM 2	niev	frs. 111'333	frs. 11'156'344	frs. 20'173'106
		1'008'580	1'008'580	1'008'580

Il cussegl da vischnaunca pren per enconuschienscha las midadas tier il rapport davart l'adattaziun dalla bilanza tenor HRM 2.

6. Tractanda

Varia

Marc Piacentini, cusseglier da vischnaunca:

Il lag da Claus ei ina purschida per pign e grond. Donn ch'il lag ha puspei cunteniu questa stad plugls dall'aua. A mi plai era buca che las schischeras ein ruttas. La via d'access ei era en in schliet stan. Plinavon hael jeu constattau plirs donns el pastget. Tgi controllescha che tut seigi en uorden tiel lag da Claus, tgira la cuntrada e regulescha l'aua? Plinavon sedamondel jeu sch'ei tonscha da sligiar la problematica dils plugls dall'aua cun menar dapli aua el lag.

Guido Monn, gerau:

Nus havein persequitau ils davos onns quella problematica dils plugls dall'aua. Cull'installaziun d'ina ulteriura lingia che meina aua el lag, havein nus l'intenziun da sligiar quella problematica. Plinavon stoss-

sel jeu menziunar che buca sulettamein il lag da Claus ei pertuccaus dils plugls dall'aua. Auters lags cuntegnan era plugls dall'aua. Ulteriuras mesiras per sligiar quella problematica ein era gia planisadas. Sche vus observevis donns ella vischinanza dil lag da Claus, essan nus avisai sillas informaziuns dad in e scadin per saver instradar las mesiras necessarias.

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Daco ei l'illuminaziun dalla senda Crestas aunc buca veginida installada?

Guido Monn, gerau:

La neiv ha giu per consequenza che l'illuminaziun ei buca veginida installada.

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Proxims termins:

Mesjamna, ils 21-11-2018: Cussegl da vischnaunca

Venderdis, ils 14-12-2018: Radunanza communalia

actuar:

Simon Collenberg

president:

Guido Friberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2017/2020

Protocol dil cussegli da vischnaunca Tujetsch

Nr. 10-2017/20 dils 21 da november 2018

Protocol dil cussegli da vischnaunca Tujetsch

Nr. 10/2017/20 dils 21 da november 2018

allas 20.00 uras entochen allas 21.30 uras ella sala Cristalla a Sedrun

Presidi:	Guido Friberg	
Actuar:	Simon Collenberg	
Dumbravuschs:	Ignazi Monn e Gebharda Berther	
Presents:	10 cusseglierAs total 10 votantAs (absolut pli 6)	
Aspectaturs:	2	
Cussegliers/as:	Armin Albin, Rueras Arno Berther, Surrein Gebharda Berther, Rueras Otto Curschellas, Sedrun Gelgia Deplaz, Dieni	Patric Deragisch, Sedrun Sabrina Flepp-Loretz, Sedrun Guido Friberg, Sedrun Ignazi Monn, Sedrun Cyril Steiger, Zarcuns
Suprastonza:	Beat Roeschlin, president communal Guido Monn, gerau	Mario Hitz, gerau Gian-Reto Nufer, gerau
Cumissiun da gestiun:	Baseli Huonder, Sedrun	
Perstgisas:	Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca Marc Piacentini, cusseglier da vischnaunca Renato Decurtins, gerau	

Tractandas

1. Avertura
2. Lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch
3. Orientaziuns
4. Varia

1. Tractanda Avertura

Il president dil cussegl da vischnaunca Guido Friberg arva la dieschavla seduta dil trienni 2017-2020.

Guido Friberg, president dil cussegl da vischnaunca:

Avon duas jamnas havein nus tractau il preventiv 2019. Oz havein nus ina suletta tractanda, numnada-mein la lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch. Quella sto aunc veginr approbada uonn.

2. Tractanda *Lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch*

Beat Roeschlin, president communal:

Gl'onn 2014 ha il parlament federal approbau la revisiun totala dalla lescha da burgheis. Sin fundament da quella lescha ei la legislaziun cantunala veginida adattada. Plinavon ston era las leschas sin palancau communal veginr revididas.

La lescha federal e la lesgislatiun cantunala reglan la gronda part dalla materia. Las vischnauncas han aunc la pusseivladad da reglar entgins paucs fatgs en ina lescha communal.

La lescha cantunala regla denter auter la recepziun e la relaschada dil dretg da burgheis. Ina persuna sa retscheiver il dretg da burgheis communal mo ensemble cul dretg da burgheis cantunal. L'ordinaziun cantunala regla co la lescha sto veginr applicada, denter auter definescha ella las taxas per naturalisaziuns.

Entochen oz eisi reglau el reglament existent per la recepziun dil dretg da burgheis che las persunas svizras ston habitar quater onns en vischnaunca e plinavon haver dus onns senza interrupziun il domicil avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Tier persunas digl exterior vegin in domicil da 6 onns pretendius, da quei era dus onns senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun.

La nova lescha cantunala scriva avon tier persunas digl exterior che vulan obtener il dretg da burgheis communal in domicil da silmeins tschun onns ella vischnaunca. Plinavon ston las persunas habitar sil pli pauc dus onns senza interrupziun en vischnaunca, cura ch'ellas inoltreschan la damonda da naturalisaziun. La vischnaunca ha la pusseivladad da prolongir il temps da habitar senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun sin maximalmein tschun onns sut la cundiziun ch'il domicil dalla persuna survarga buca 12 onns.

Il domicil da tschun onns per persunas digl exterior ei pia screts avon ella lescha cantunala sco gia menziunau. Nus havein surpriu quei parameter ella lescha communal. Plinavon havein nus decidiu che la persuna sto esser domiciliada ella vischnaunca dus onns senza interrupziun cura ch'ella inoltrescha la damonda da naturalisaziun. Nus havein surpriu il parameter minimal tenor la lescha cantunala e buca prolungiu il temps da habitar senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun. Cun quei agir vulein nus possibiliter pli spert naturalisaziuns ed evitar ulteriuras restricziuns.

Per persunas svizras pretenda la lescha cantunala che talas han el mument cura ch'ellas inoltreschan la damonda da naturalisaziun dapi silmeins dus onns il domicil senza interrupziun ella vischnaunca da Tu-jetsch. La vischnaunca ha la pusseivladad da prolongir il temps dil domicil sco era il temps da habitat senza interrupziun avon l'inoltraziun dalla damonda da naturalisaziun sin tschun onns. Nus havein decidiu che las persunas svizras ston esser domiciliadas dus onns en vischnaunca e quei senza interrupziun. Ei setracta cheu pia dil parameter minimal tenor la lescha cantunala. L'intenziun ei da possibiliter pli spert naturalisaziuns ed evitar ulteriuras restricziuns.

La suprastanza communalha elavurau la nova lescha ensemencun in giurist dil cantun. La lescha ei veginada examinada ord vesta linguistica d'ina tiarza persuna.

Daco havein nus gest decidiu da crear ina lescha ed abolir il reglament existent? Quei ei ina damonda fundamentala. Sin fundament d'ina analisa havein nus constattau che la maioritad dallas vischnauncas en nossa regiun disponan davart ina lescha. Plinavon setracta ei d'ina impurtonta materia. Ord quei motiv sto la materia veginir reglada en ina lescha. Ina lescha ha numnadamein ina pli gronda muntada giuridica ch'in reglament. Plinavon savein nus definar en ina lescha las cumpetenzas dils differents gremis. Ella nova lescha havein nus reglau che la suprastanza communalha ei responsabla per l'examinaziun dallas damondas da naturalisaziun. La legitimaziun democratica ei cheutras era garantida.

Il president communal Beat Roeschlin presenta la lescha. Tier artechel 4 menziunescha il president aunc duas midadas che ston veginir risguardadas tier la tractaziun.

Artechel 4:

e) extracts dils registers da scussiun dallas vischnauncas da domicil dils davos **tschun** onns;

³ Ils documents astgan per regla buca esser pli vegls che **dus** meins

La suprastanza communalha haveva giu l'intenziun da pretender ils extracts dils registers da scussiun dils davos diesch onns e ch'ils documents che veginan inoltrai culla damonda da naturalisaziun astgan buca esser pli vegls che sis meins. Ord numerus e differents sclariments eisi sedau che la suprastanza astgamo pretender ils extracts dils davos tschun onns e ch'ils documents che veginan inoltrai ensemencun culla damonda da naturalisaziun astgan buca esser pli vegls che dus meins.

Debatta d'entrada:

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

La vischnaunca ha la pusseivladad da reglar paucas tematicas davart il dretg da burgheis ella lescha communalha. La maioritad dalla materica giuridica ei definada ella legislaziun cantunala e federala. Jeu quettel era bien che tuttas vischnauncas ein ligiadas vid las medemas stipulaziuns. Cheutras succeda la procedura per la recepziun dil dretg da burgheis tenor las medemas stipulaziuns dapertut tuttina ed ei dat buca cass da preferenza.

Jeu hai duas damondas fundamentalas el connex culla surdada dil dretg da burgheis. Tgei dretgs ha in burgheis? Tgei obligaziuns ha la vischnaunca enviers in burgheis?

Beat Roeschlin, president communal:

In burgheis ha buca dapli dretgs ch'ina autra persuna senza il dretg da burgheis. La retschevida dil dretg da burgheis ei ord mia vesta plitost ina caussa emozunala. La persuna che vul obtener il dretg da burgheis, ha ina certa relaziun cun quei liug. Tier las biaras damondas da naturalisaziun retracta ei da persunas digl exteriur. Jeu enconuschel buca gest la cefra dallas damondas da naturalisaziun che vengnan inoltradas dallas persunas svizras. Jeu mon denton da quei anora ch'ei retracta d'in pign diember en cumparegliazion cullas damondas da naturalisaziun dallas persunas digl exteriur.

Tractazion dalla lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch

Artechel 2:

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Jeu sedamondel daco che la lescha cumpeglia ils plaids «persunas jastras» e «persunas digl exteriur» per la medema gruppa da persunas. Per mei han quels dus plaids buca la medema muntada. Quels dus plaids savessan caschunar per confusiun tier ils lecturs dalla lescha. Ei fuss pli prudent da duvrar mo ina expressiun, numnadamein il plaid «persunas digl exteriur».

Simon, Collenberg, menader center communal:

Il plaid «persunas digl exteriur» vala sco sinonim dil plaid «persunas jastras». Domisdus plaids han la medema muntada. Quei ei indicau aschia el vocabulari sursilvan. Quei constat, igl ei pli prudent da duvrar mo ina expressiun.

Proposta dad Arno Berther:

Remplazzar il plaid «persunas jastras» ell'entira lescha cul plaid «persunas digl exteriur».

Votaziun:

Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein da remplazzar il plaid «persunas jastras» ell'entira lescha cul plaid «persunas digl exteriur».

Artechel 3

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Jeu sedamondel daco ch'ina persuna che retscheiva sustegn social duei tenor alinea c) buca vegnir naturalisada. Ella retila gia prestaziuns socialas. Quei midass nuot vid la situaziun. Per mei ein era alinea c) e d) descrets en alinea b). Sche las persunas adempleschan las obligaziuns finanzialas ei ord mia vesta impurtont (alinea b)). Cun quella stipulaziun drova ei buca alinea c) e d).

Beat Roeschlin, president communal:

La situaziun finanziala sa esser buna tier ina persuna. Forsa ha ella denton aunc buca restitutiu las prestaziuns socialas dils davos onns. Cun la stipulaziun tier alinea b) vegnan pia las stipulaziuns tier alinea c) e d) buca exclusas. Tuttas situaziuns san ord mia vesta buca vegnir definadas en alinea b).

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Ei sa capitar che la persuna ha il domicil dus onns en vischnaunca ed ei gest en quei mument avisaus sin sustegn social. Ei sa era dar ch'ina persuna ha piars senza esser la cuolpa la plazza da laver. Ord quei motiv sun jeu era dil meini da strihar alinea c) e d).

Beat Roeschlin, president communal:

Quellas premissas tenor alinea a), b), c) e d) ein definadas per las personas digl exterior ella legislaziun cantunala. Tier la personas svizras ein quellas premissas buca definadas diltuttafatg ella legislaziun cantunala. Ord quei motiv ed il principi dall'equalitat havein nus surpriu quellas premissas ella lescha communal.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Las premissas definadas tier las personas digl exterior e tier las personas svizras ein differentas. Quei savein nus constattar gia tiel temps dil domicil ch'ei pretendius tier las duas gruppas da personas avon che talas san inoltrar ina damonda da naturalisaziun. Igl ei pia gnanc pusseivel da tractar las personas digl exterior e las personas svizras equalmein. Sco detg eisi pusseivel ch'ina persuna vegn nunspit-gadamein dependenta dil sustegn social senza esser la cuolpa.

Beat Roeschlin, president communal:

Gl'artechel 22 dalla ordinaziun cantunala pretenda che las personas digl exterior ston inoltrar il formular ed ils documents necessaris ensemens culla damonda da naturalisaziun. Tier las personas digl exterior eisi stipulau che talas ston inoltrar tuts documents davart ina eventuala retratga d'agid social. Quei ei era buca definau tiels svizzers ell'ordinaziun. Ord il motiv dall'equalitat havein nus surpriu quella pretensiun ella lescha communal. Tenor l'ordinaziun cantunala savein nus denton strihar alinea c) e d) digl artechel 3, quella pusseivladad exista.

Gelgia Deplaz, cussegliera vischnaunca:

Ina tractaziun dallas personas svizras e dallas personas digl exterior suenter il principi dall'equalitat ei aschia ni aschia gnanc pusseivla, quei gia pervia dil temps dil domicil ch'ei perscrets ella lescha.

Proposta da Gelgia Deplaz:

Strihaar alinea c) digl artechel 3.

Votaziun:

Il cussegli da vischnaunca decida cun 6 vuschs encunter 5 vuschs da buca strihar alinea c egl artechel 3 dalla lescha.

Il president Guido Friberg ha stuiu far diever da sia secunda vusch sin fundament dil regulativ da fatschentas dil cussegli da vischnaunca.

Artechel 5

Tenor il cusseglier Arno Berther duei il plaid „decisiun“ vegnir strihaus ord il tetel digl artechel. Quei ord il motiv, damai ch'igl artechel cumpeglia buca quella tematica.

Proposta dad Arno Berther:

Strihar il plaid «decisiun» ord il tetel digl artechel 5.

Votaziun

Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein da strihar il plaid «decisiun» ord il tetel digl artechel 5.

Artechel 7

Tenor il cusseglier Arno Berther duei igl adjектив «maximalmein» vegnir aschuntaus avon «a frs. 1'000.00 per persunas svizras» (alinea 1) per che la construcziun seigi diltuttafatg capeivla ed era ord vesta giuridica correcta.

Proposta dad Arno Berther:

Aschuntar igl adjектив «maximalmein» egl artechel 7, alinea 1.

Votaziun

Il cussegli da vischnaunca decida unanimamein dad aschuntar il plaid «maximalmein» egl artechel 7, alinea 1.

Artechel 12

Tenor il cusseglier Arno Berther duei la construcziun digl artechel 12 (alinea 2) vegnir midada suan-dontamein: «Quella lescha entra en vigur sigl 1. da schaner 2019» per che tala seigi giuridicamein diltuttafatg correcta.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca decida unanimamein che la construcziun digl artechel 12 (alinea 2) duei vegnir midada suandontamein: «Quella lescha entra en vigur sigl 1. da schaner 2019» per che tala seigi giuridicamein diltuttafatg correcta.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca approbescha la lescha davart la recepziun da burgheis per la vischnaunca da Tujetsch cun 8 vuschs encunter 2 vuschs.

3. Tractanda Orientaziuns

Beat Roeschlin, president communal:

Pendiculara dil Tgom:

Il davos temps ha la vischnaunca retschiert divers resuns, era dils proprietaris da secundas habitaziuns, damai che la pendiculara dil Tgom ei l'auter onn buca pli en funczion. La vischnaunca ha examinau diversas sligiaziuns. Il menaschi d'ina tala pendiculara caschuna gronds cuosts. Plinavon drova ei ina speciala concessiun per menar la pendiculara. La vischnaunca posseda buca la concessiun e sa era buca finanziar il menaschi dalla pendiculara. Ord quei motiv croda quella purschida naven da l'auter onn.

4. Tractanda Varia

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Co vesa ei ora cul project dalla Casa Soldanella? Igl ei impurtont che quei project mondi vinavon. Nus stuein exnum sigerar quellas pazzas da lavur. Dalla davosa seduta ha ei giu num ch'il contract pil dretg da baghegiar che vegn surdaus alla Fundaziun Soldanella vegni tractaus l'entschatta schaner 2019 dils gremis cumpetents.

Beat Roeschlin, president communal:

La damonda suenter platz en talas casas sco la Casa Soldanella crescha ad in crescher. La documentaziun ei inoltrada tiels uffecis responsabels dil cantun. La fundaziun ha anflau in successur per signur Hanspeter Brun e las ulteriuras pretensiuns ein era diltuttafatg ademplidas.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Tenor l'ordinaziun cantunala davart ils dretgs politics (artechel 23) ei la vischnaunca obligada da tar-metter ils documents el connex cun votaziuns tenor il lungatg ufficial dalla vischnaunca, pia sin romontsch. Ils documents vegnan denton tarmess sin tudestg. Jeu suppliceschel l'administraziun comunala da scalarir daco che quei il cass? Jeu pretendel buca oz ina risposta.

Beat Roeschlin, president communal:

Nus sclarin quella damonda.

Il president dil cussegl da vischnaunca Guido Friberg siara la dieschavla radunanza dil cussegl.

Simon Collenberg:

actuar:

Guido Friberg

president:

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2017/2020

Credit supplementar per inventari ed installazioni ella halla plurivalenta Dulezi

Messadi

dalla suprastonza communal al cussegli da vischnaunca

Preziaz president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

1. Situaziun da partenza

Las lavurs da construcziun vid la halla plurivalenta Dulezi ein vegnidas terminadas gl'atun 2017. Ils 15 da december 2017 ha giu liug la fiesta d'inauguraziun. La primavera 2018 ein pliras lavurs da contuorn aunc vegnidas fatgas. Plinavon ei il parcadi avon la halla vegnius surratgs cun catram.

Per la construcziun dalla halla ha la radunanza communal concediu ils 18 d'uost 2014 in credit d'investiziun ella summa da frs. 6'375'000.00. Ils 22 da schaner 2016 ha la radunanza communal approbau in credit supplementar ella summa da frs. 685'000.00. Quei credit ei staus necessaris, damai ch'ei hau dau ina adattaziun tier la construcziun dalla halla che ha caschunau cuosts supplementars. Quella adattaziun ei stada necessaria per plassar las installaziuns dalla reit d'anergia dall'energia alpina. L'energia alpina ei separticipada cun ina summa da frs. 400'000.00 vid ils cuosts, aschia che frs. 285'000.00 cuosts ein seresultai per la vischnaunca. Il credit d'investiziun da totalmein frs. 7'060'000.00 per la halla tonscha buca per cuvierer tuttas cumpras necessarias. Per la finanziaziun da quellas cumpras ed installaziuns ch'ein resultadas suenter l'erecziun dalla halla, fa la suprastonza communal ina damonda per in credit supplementar al cussegl da vischnaunca.

2. Credit supplementar

Cuort suenter la terminaziun dalla construcziun dalla halla ei la reit da wlan/telefonin vegnida installada. Quella s'auda oz tier ina purschida fundamentala en ina halla publica. Plinavon ha la suprastonza acquistau ina tribuna ed ina teila da projecziun. Quei vegn dumandau oz tier mintga radunanza ed occurrenza. La suprastonza ha plinavon l'intenziun da comprar mobilias da curtin, parisols da sulegl sco era dus steamers per la cuschina. Per occurrenzas pli grondas cun menaschi d'ustria eisi numnadamein d'avantatg sche silmeins dus steamers ein avon maun. Per saver porscher als hosps ed als sportists avon l'entrada dalla halla ina pusseivladad da seser, ruassar e guder il panorama, eisi era prudent da comprar mobilias da curtin e parisols da sulegl. Sco gia menziunau cheusura cumpeglia il credit d'investiziun per la halla buca tuts cuosts da quellas cumpras/installaziuns. Per cuvierer ils cuosts restants ei in credit supplementar ella summa da totalmein frs. 72'962.75 da necessitat. La suprastonza ha gia fatg certas cumpras/installaziuns. Quellas ein marcadas cun ina steila sper l'indicaziun dalla posiziun ella tabella cheusut.

inventari/installaziuns	summa
tschabergal per la tribuna*	frs. 2'536.85
parisols da sulegl	frs. 10'846.65
mobilias da curtin	frs. 6'904.00
steamers	frs. 36'000.00
indrez da wlan/telefonin*	frs. 21'390.32
diversas caussas	frs. 2'000.00
total cuosts	frs. 79'677.80
summa restonta dil credit	- frs. 6'715.05
credit necessari	frs. 72'962.75

3. Proposta

Sebasond sin las ponderaziuns suranumnadas propona la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca

da conceder in credit supplementar ella summa da frs. 72'962.75 per las diversas cumpras (inventari) ed installaziuns ella halla plurivalenta Dulezi.

La fatschenta sto aunc vegnir suttamessa al referendum facultativ tenor art. 17 lit. d dalla costituziun communal.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2017/2020

Approbaziun dil project e dil credit per la sanaziun dil Bogn Sedrun

Messadi

dalla cumissiun preparatorica al cussegli da vischnaunca

Preziaz president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

1. Situaziun da partenza

Igl onn 1971 ha il Bogn Sedrun festivau sia avertura. Da lezzas uras retracta ei digl emprem bogn cuvretg public dalla Surselva. Il menaschi deficitar dil bogn cuvretg han ins biars onns mo saviu mantener grazia al fatg ch'ils treis acziunaris principals, la vischnaunca, la Runals e Sutgeras Sedrun/Rueras SA e l'Uniun da cura e traffic Tujetsch han surpriu il deficit e contribuiu mintga onn summas considerablas en favur dil bogn. Ils 6 da december 1987 ha la vischnaunca surpriu il bogn e la societad acziunara ei vengnida sligiada si. La vischnaunca ha surpriu il menaschi e menau tal naven dad allura sco ina atgna sparta ed era cuvretg mintga onn il deficit corrispudent. La fin dils onns 80 ei in project per ina sanaziun ed engrondaziun vegnius puttameess all'urna. Quel ei vegnius refusaus schegie che tuttas autras instanzas havevan dau il consentiment. Silsuenter ein ils responsabels sefatschentai cun in project per ina sanaziun dil bogn cuvretg. Ils 20 da november 1992 han las vischinas ed ils vischins da Tujetsch acceptau in project provisori da sanaziun dalla cumissiun da studi. La sesiun d'unviern 1992/1993 ei la sanaziun succedida e sillla sesiun d'unviern 1993/1994 ei il bogn cuvretg puspei vegnius aviarts. Dapi lu han ins adina puspei menau atras pintgas lavurs da manteniment vid il bogn cuvretg. Ils 26 d'avrel 2003 ei il project per in center da wellness vegnius approbaus dalla radunanza communal. La construcziun ha entschiet l'entschatta digl onn 2004 ed ei vengnida terminada sillla entschatta dalla nova stagiun d'unviern.

Dapi la davosa sanaziun ein gia 26 onns vargai ed ina sanaziun dil bogn cuvretg ei indispensabla. A caschun dalla seduta dil cussegl da vischnaunca digl emprem da fevrer 2017 ei ina cumissiun preparatoria vegnida eligida. Quella ha retschiert il pensum dad elavurar in project da sanaziun cun ina eventuala engrondaziun dil bogn cuvretg. La cumissiun ha elavurau ensemble culs architects e pliras persunas dil fatg duront ils davos dus onns treis variantas pil bogn cuvretg. En vesta alla revisiun dalla lescha d'energia cantunala ha la suprastanza communal decidiu da desister egl avegnir diltuttafatg sil scaldaament cun ieli. Ina varianta (A) preveda ina sanaziun sco tala, ina ulteriura (C) cumpeglio sper la sanaziun l'engrondaziun cun in bogn scaldau ordavier, ina ruschnera pils affons e l'adattaziun dil bogn d'affons. Ultra da quei ei vegniu elaborau ina varianta (B) che cumpeglio sper la sanaziun e l'engrondaziun numnada era la construcziun d'in agen scaldament. Las treis variantas vegnan descrettas en quei messadi.

2. Cefras indicativas

En quei capitel vegn dau ina cuorta survesta davart las pli impurtontas cefras indicativas dil Bogn Sedrun.

2.1 Svilup dallas entradas

La giesta cheusut muossa las entradas dil bogn cuvretg sco era las entradas dil center da wellness dapi igl onn 2005. Sco veseivel ella tabella ein las entradas el bogn cuvretg sereducidas entochen igl onn 2014. Dapi igl onn 2015 ein las cefras denton restadas stabilas.

onn	bogn	svilup (%)	wellness	svilup (%)
2018	23'296	0.5	7'460	6.2
2017	23'188	4.0	7'024	2.5
2016	22'288	-0.8	6'853	-4.2
2015	22'476	-14.5	7'153	-5.4

2014	26'275	-1.0	7'560	5.7
2013	26'553	1.0	7'151	-1.6
2012	26'296	-10.4	7'265	-3.0
2011	29'336	1.2	7'490	-8.6
2010	28'983	-6.5	8'198	-4.4
2009	31'011	-7.1	8'579	-4.2
2008	33'386	-13.4	8'959	5.6
2007	38'571	-3.3	8'481	-3.2
2006	39'867	24.2	8'758	3.1
2005	32'089		8'492	

2.2 Svilup della summa da deficit

La tabella cheusut muossa las summas da deficit dapi igl onn 2010. Tier la summa da deficit (rubrica: total deficit) eisi da risguardar che la contribuziun dalla vischnaunca ei gia cuntenida. La tabella muossa medemamein la summa da deficit senza la contribuziun dalla vischnaunca (rubrica: total deficit senza contribuziun dalla vischnaunca). Quella mutta per in onn da menaschi cun las lavurs da manteniment ordinarias denter frs. 424'000.00 e frs. 495'000.00 (onns 2010 – 2015). Ils onns 2016 e 2017 ein mo las lavurs da manteniment urgentas vegnididas menadas atras, damai che la sanaziun stat avon porta. Ord quei motiv schai la summa da deficit cheu en ina pli mudesta rama.

onn	entradas (frs.)	expensas (frs.)	total deficit (frs.)	total deficit senza contribuziun dalla vischnaunca (frs.)
2017	576'792.00	822'135.08	-245'343.08	-380'343.08
2016	523'782.55	828'938.76	-305'156.21	-380'156.26
2015	516'710.55	898'326.17	-381'615.62	-456'615.62
2014	534'450.03	912'286.01	-377'835.98	-461'215.76
2013	513'778.05	926'432.71	-412'654.66	-494'477.26
2012	538'930.30	880'666.88	-341'736.58	-424'639.18
2011	523'392.20	894'954.86	-371'562.69	-455'745.64
2010	632'221.77	1'028'716.65	-396'494.88	-475'351.38

3. Variantas

3.1 Varianta A): sanaziun

Informaziuns generalas

- Sanaziun dil bogn cuvretg.
- La structura dil baghetg resta sco tochen da cheu.
- Sanaziun dalla tecnica dil bogn e dil sistem da ventilazion.
- L'energia per il scaldament vegn retratga dalla reit d'anergia dall'energia alpina.

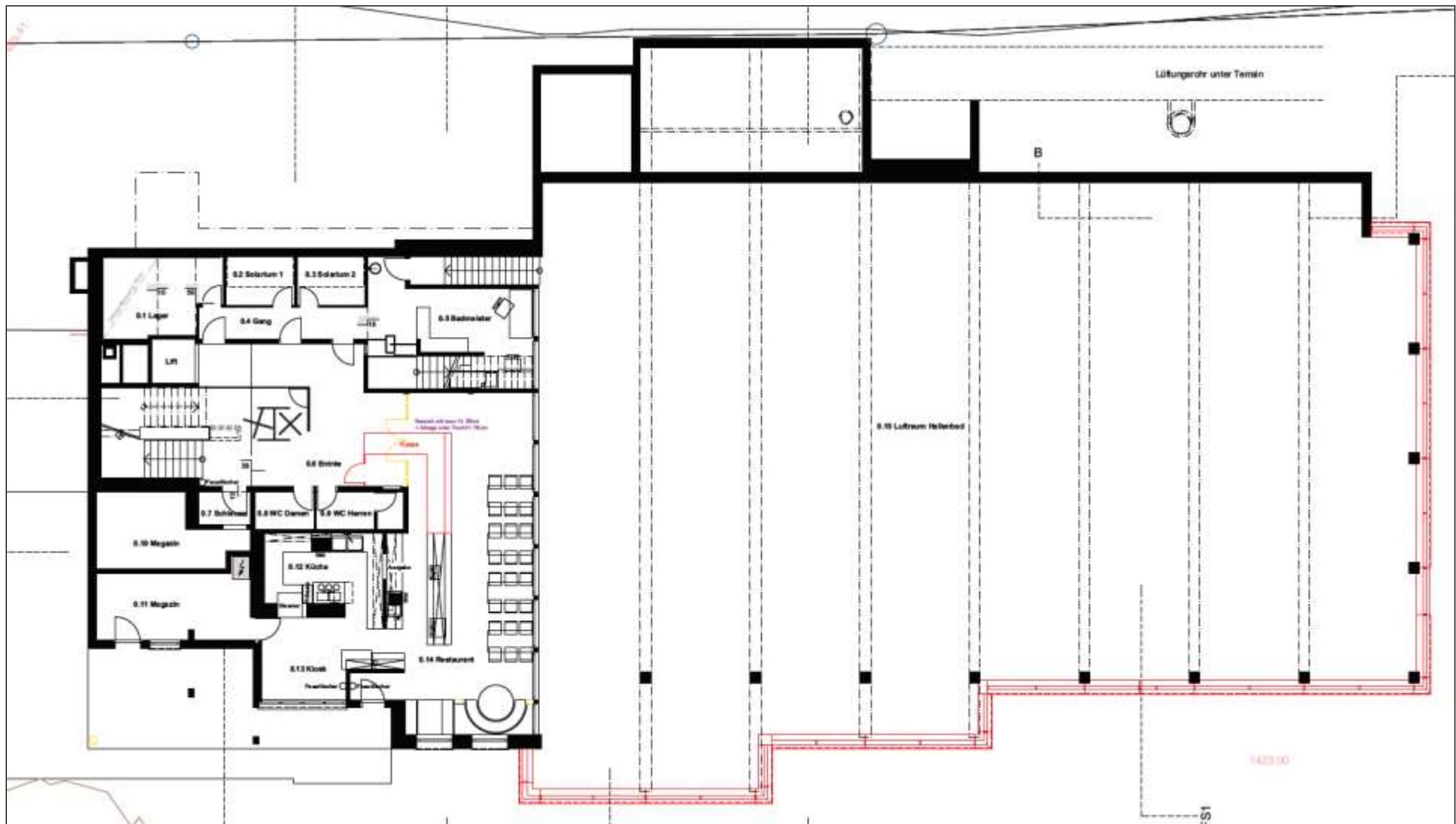
Plaunterren

- Construcziun d'in biro, nua che la cassa sesanfla actualmein.

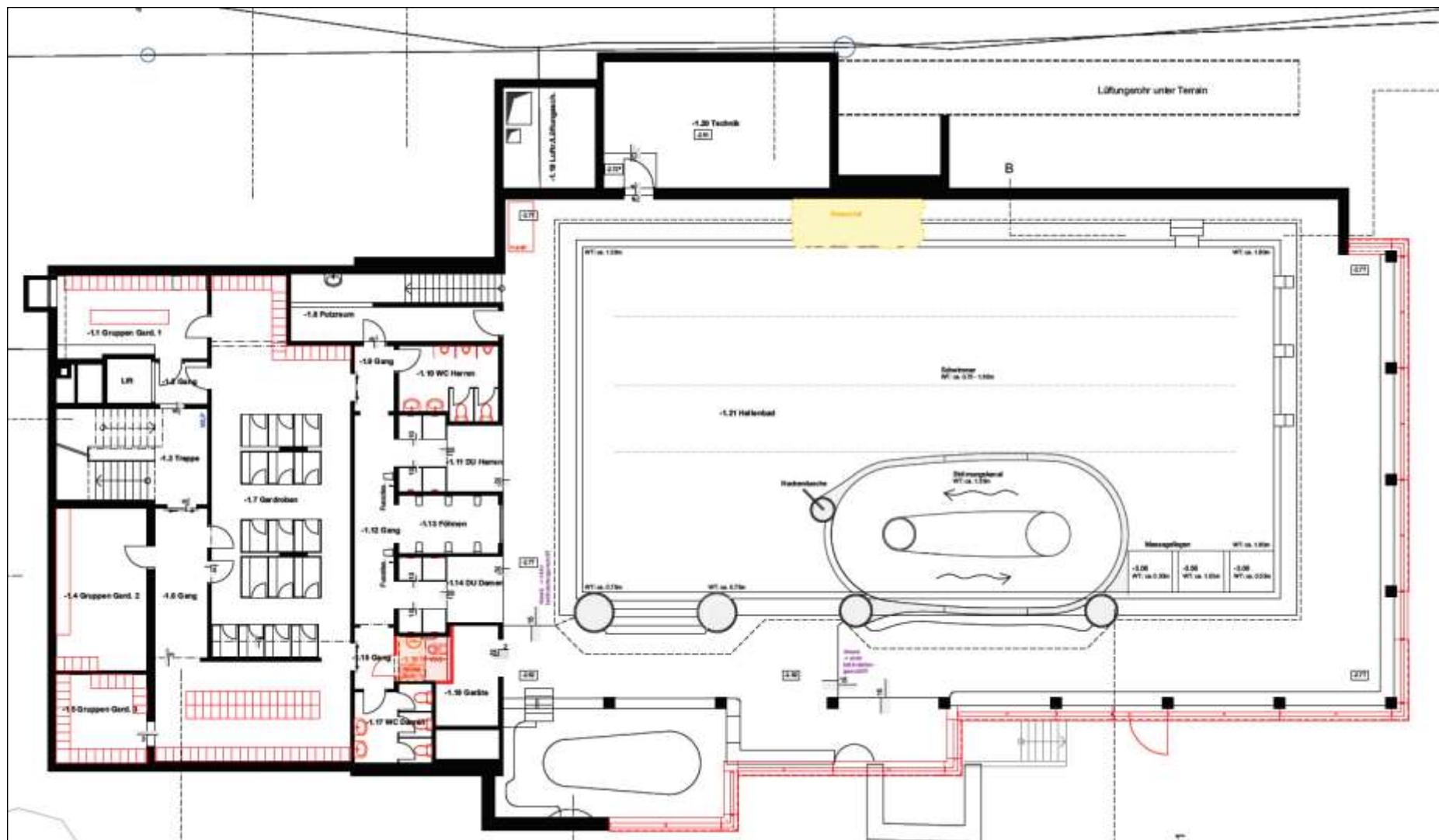
Denterplaun

- La cassa sesanfla niev el denterplaun all'entrada dall'ustria. Sper la cassa vegn in buffet construius (negin menaschi d'ustria).
- Remplazzament dallas finiastras dil baghetg.
- Il sistem d'informatica digl indrez d'entrada vegn adattaus.

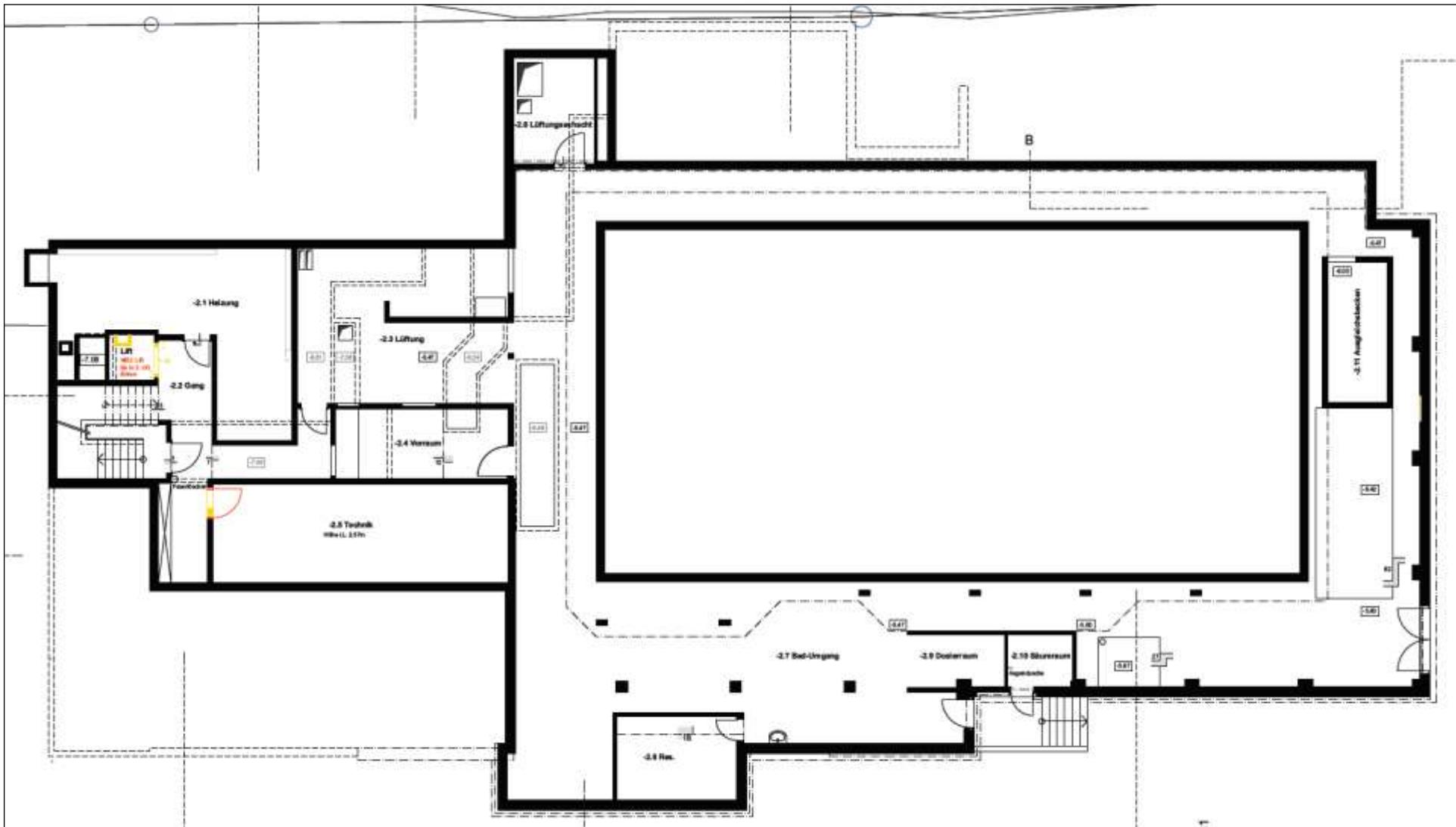
Alzada – bogn cuvretg

- Ei dat ina nova tualetta per persunas cun impediment.
 - Ei dat niev in ascensur per persunas cun impediment datier dil bogn.
 - Las tualettas existentas vegnan sanadas. Las lingias d'aua e canalisaziun vegnan remplazzadas.
 - Las gardarobas restan tuttina, sulettamein entginas remeduras vegnan fatgas (novas scaffas).
 - Il bogn cuvretg (plantschiu, preits etc.) vegn surratggs cun itschal cromau ed il plantschiu dil bogn d'affons cun ina folia.

Plaun sutterrān

- Igl ascensur vegn prolongius entochen ella davosa alzada.
 - Il tanc d'iel iegn demontaus. Ei vegn installau ina pumpa da scaldar. Il scaldament succeda sur la reit d'anergia dall'energia alpina.
 - Ils indrezs da ventilaziun e las ulteriuras localitads restan sco tochen da cheu.

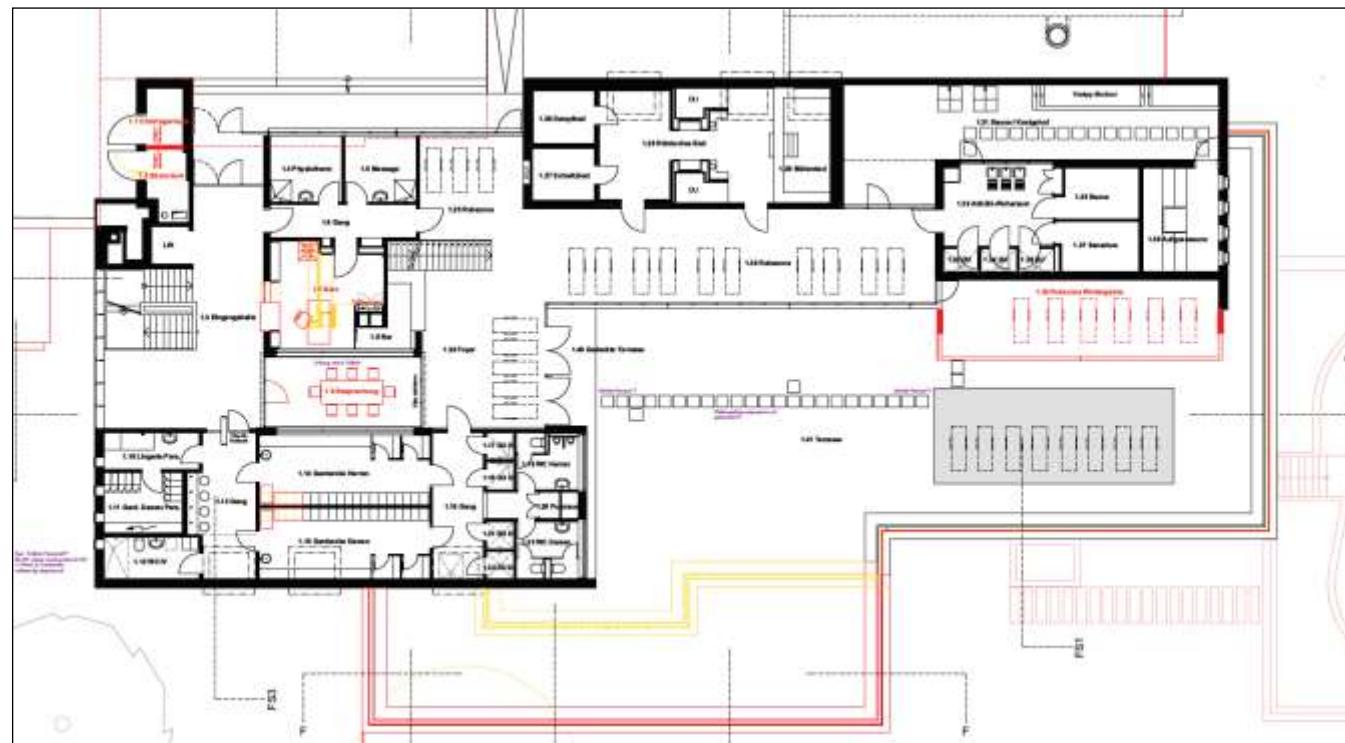
3.2 Varianta B): sanaziun ed engrondaziun cun bogn ordaviert e ruschnera

Informaziuns generalas

- Sanaziun dil bogn cuvretg, construcziun d'in bogn scaldau ordavier, engrondaziun dil bogn d'affons e construcziun d'ina ruschnera pils affons (spazi d'affons).
 - La structura dil baghetg vegn adattada (fassada enviers Rueras). Construcziun da novas stanzas per la tecnica necessaria el plaunterren.
 - Sanaziun ed adattaziun dalla tecnica dil bogn e digl indrez da ventilaziun allas novas normas.
 - La temperatura per il scaldament vegn retratga ord las atgnas sondas geotermicas.

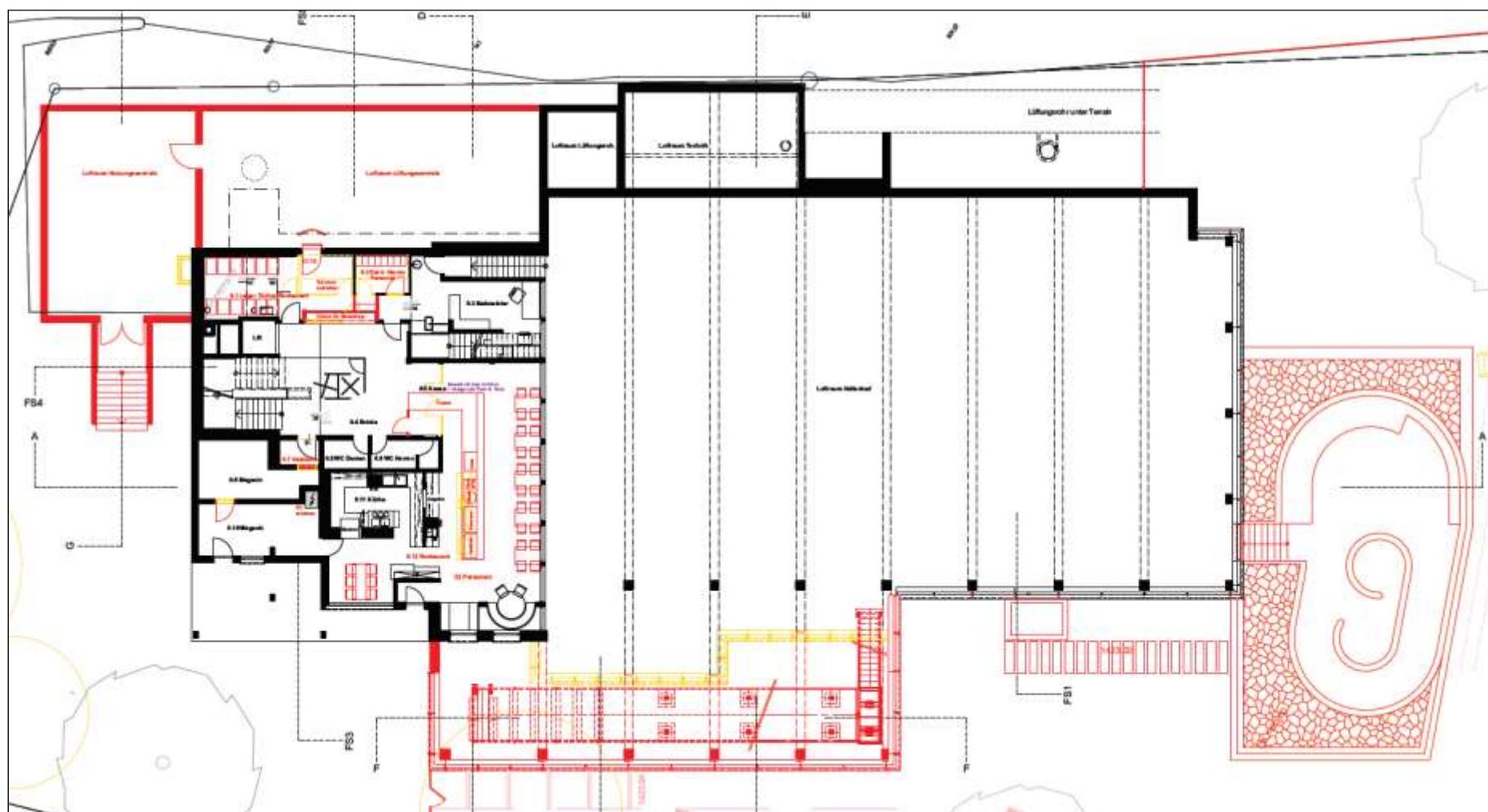
Plaunterren

- Construcziun d'ina stanza pil deposit da clor e d'ina stanza per deponer acid.
 - Construcziun d'in biro e d'ina stanza da seduta (localitad pil persunal).
 - Engrondaziun dalla zona da ruaus cun in curtin d'unviern el center da wellness.
 - L'illuminaziun el center da wellness vegn migliurada.

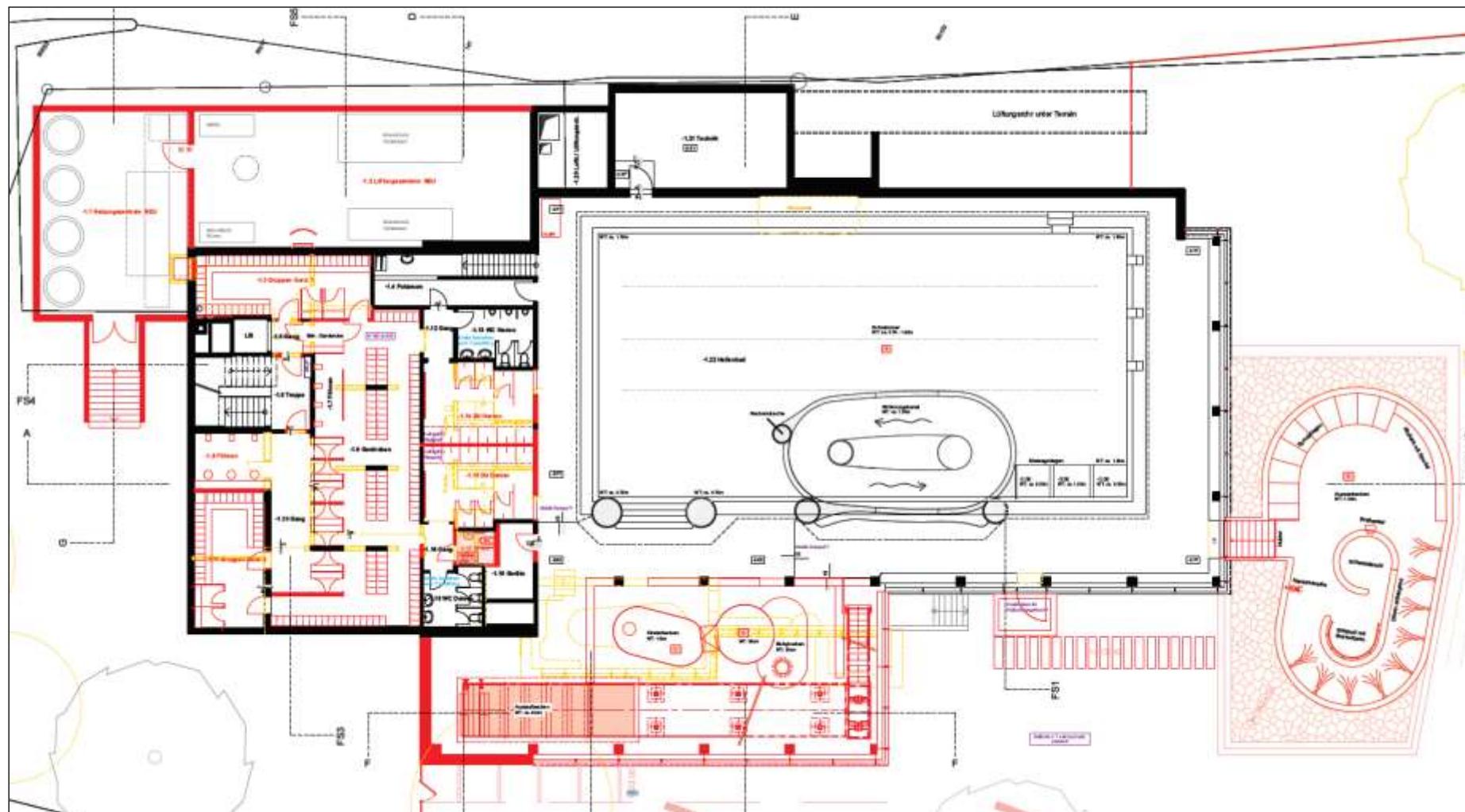
Denterplaun

- La cassa sesanfla niev all'entrada dall'ustria. L'ustria resta vinavon sco tochen da cheu.
 - Construcziun da novs locals da sescumiar pil persunal e d'ina nova gardaroba pil persunal (umens).
 - Las stanzas da solarium datier dalla cabina da survigilonza vegnan sligliadas si, cheutras eisi pusseivel d'engrondir il magasin dil bogn e dall'ustria.
 - Pigl indrez da ventilaziun supplementar ch'ei necessaris, vegnan duas stanzas construidas egl ost dil baghetg.
 - Ina vitrina per la stizun dil bogn vegn creada visavi la cassa.
 - Remplazzament dallas finiestras dil bogn cuvretg.
 - Il sistem d'informatica digl indrez d'entrada vegn adattaus.

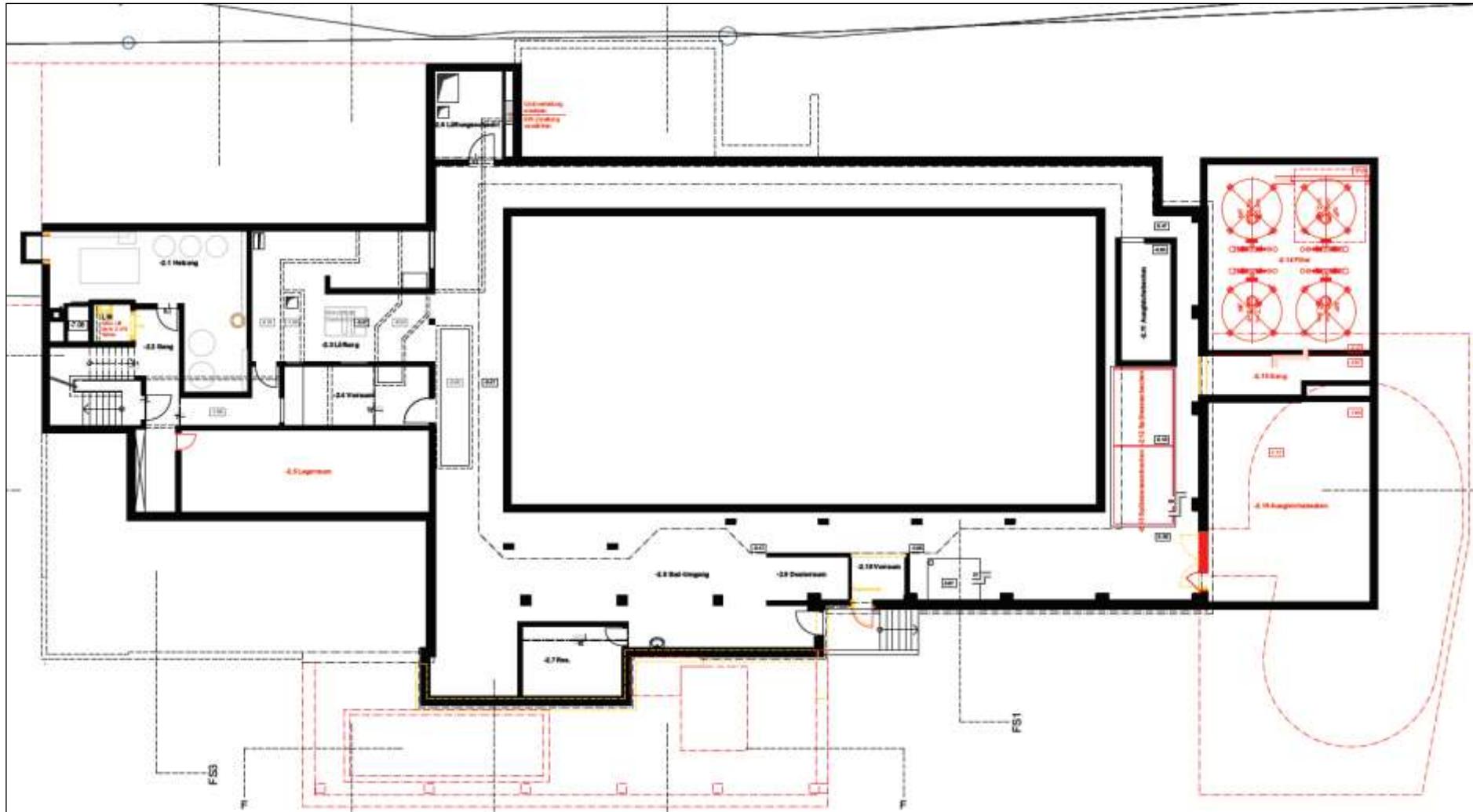
Alzada – bogn cuvretg

- Construcziun d'ina tualetta per persunas cun impediment e sanaziun dallas tualettes dils umens e dallas dunnas. Las lingias d'aua e dalla canalisa-
zione vegnan medemamein remplazzadas.
 - Novas gardarobas (niev concept).
 - Novas duschas per umens e dunnas (niev concept).
 - Niev ascensur per persunas cun impediment datier dil bogn.
 - Il bogn cuvreng vegn surratractgs cun plattas ed il plantschiu dil bogn d'affons cun ina folia.

Plaun sutterrān

- Igl ascensur vegn prolungius entochen ella davosa alzada.
 - Novas localitads per la tecnica (filters dalla ventilaziun). Quellas ein necessarias pervia dil bogn ordaviert.

La **varianta C**) preveda ina sanaziun ed engrondaziun sco tier varianta B). Il scaldament succeda denton tier quella varianta sur la reit d'anergia dall'energia alpina.

4. Situaziun finanziala

4.1 Cuosts d'investiziun (+/- 15%)

La tabella cheusut muossa ils cuosts d'investiziun dallas treis variantas.

Survesta davart ils cuosts	Varianta A)	Varianta B)	Varianta C)
cuosts tenor calcul	frs. 5'850'000	frs. 5'850'000	frs. 5'850'000
sondas geotermicas		frs. 3'000'000	-
engrondiment bogn orda-viert/adattaziun spazi d'affons		frs. 2'878'000	frs. 2'878'000
Total cuosts	frs. 5'850'000	frs. 11'728'000	frs. 8'728'000

4.2 Cuosts per la sanaziun – varianta A)

La tabella cheusut muossa ils cuosts per la sanaziun.

Lavurs da preparaziun (frs. 297'000.00)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ diversas analisas ▪ diversas allontanaziuns ▪ lavurs per la segirtad e provisoris ▪ endrizzament dil pazzal ▪ construcziun bassa speciala
Baghetg (frs. 3'107'000.00)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ foss ▪ construcziun brutta ▪ indrez d'electricitat ▪ indrezs da ventilaziun ▪ indrezs sanitars ▪ indrezs da transport e pil lager ▪ renovaziun
Installaziuns internas (frs. 751'000.00)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ indrezs sanitars ▪ renovaziun
Contuorn (frs. 120'000.00)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ creaziun dil contuorn ▪ indrezs da curtin ed ulteriuras lavurs
Cuosts accessoris da construcziun (frs. 407'000.00)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lubentschas, taxas ▪ documentaziuns e presentaziuns ▪ segiradas / prestaziuns dil patrun da construcziun ▪ ulteriurs cuosts accessoris da construcziun
Reserva (frs. 169'000.00)
Subvenziuns (-frs. 65'000.00)
Honorar (frs. 987'000.00)
Mobilias ed apparats (frs. 77'000.00)
Total cuosts: frs 5'850'000.00

5. Planisaziun – quen da gudogn e sperdita

En quei capitel vegnan ils resultats da menaschi dils proxims 11 onns sin fundament d'ina planisaziun actuala presentai.

5.1 Survesta dallas variantas

La calculaziun dil quen da gudogn e sperdita per mintga varianta (capitel 5.2 – 5.4) sebasa sin las cefras ella tabella cheusut.

Varianta (frs.)	A	B	C
sanaziun bogn	5'850'000	5'850'000	5'850'000
engrondiment: bogn ordaviert/adattaziun spazi d'affons		2'878'000	2'878'000
sondas geotermicas		3'000'000	
Total	5'850'000	11'728'000	8'728'000
./. emprest cantun (1/3 dalla plivaleta)		-800'000	-800'000
./. à fonds perdu – contribuziun dil cantun		-140'000	-140'000
Finanziaziun entras la vischnaunca	5'850'000	10'788'000	7'788'000

5.2 Variant A): sanaziun

Posiziun (frs.)	1. onn	2. onn	3. onn	4. onn	5. onn	6. onn	7. onn	8. onn	9. onn	10. onn	11. onn
entradas bogn da divertiment	180'000	183'600	187'272	191'017	194'838	198'735	202'709	206'763	210'899	215'117	219'419
entradas wellness	205'000	209'100	213'282	217'548	221'899	226'337	230'863	235'481	240'190	244'994	249'894
entradas vital	20'000	20'100	20'201	20'302	20'403	20'505	20'608	20'711	20'814	20'918	21'023
entradas ord vendita/tscheins	20'000	20'100	20'201	20'302	20'403	20'505	20'608	20'711	20'814	20'918	21'023
entradas affittaziun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
contribuziuns scolas	11'000	11'055	11'110	11'166	11'222	11'278	11'334	11'391	11'448	11'505	11'563
entradas accessoriias	55'000	55'825	56'662	57'512	58'375	59'251	60'139	61'041	61'957	62'886	63'830
Total entradas	491'000	499'780	508'728	517'846	527'139	536'610	546'261	556'097	566'122	576'339	586'751
cuosts da material	51'000	51'510	52'025	52'545	53'071	53'602	54'138	54'679	55'226	55'778	56'336
cuosts da persunal	460'700	465'307	469'960	474'660	479'406	484'200	489'042	493'933	498'872	503'861	508'899
ulteriurs cuosts da menaschi	107'900	108'979	110'069	111'169	112'281	113'404	114'538	115'683	116'840	118'009	119'189
material da diever	26'000	26'260	26'523	26'788	27'056	27'326	27'600	27'876	28'154	28'436	28'720
expensas da vehichels e transports	300	303	306	309	312	315	318	322	325	328	331
segiradas / taxas	12'200	12'322	12'445	12'570	12'695	12'822	12'951	13'080	13'211	13'343	13'476
cuosts d'energia ed allontanament	206'926	208'995	211'085	213'196	215'328	217'481	219'656	221'853	224'071	226'312	228'575
cuosts d'administraziun	19'200	19'392	19'586	19'782	19'980	20'179	20'381	20'585	20'791	20'999	21'209
cuosts da reclama	41'000	41'410	41'824	42'242	42'665	43'091	43'522	43'958	44'397	44'841	45'290
spesas da banca	2'000	2'020	2'040	2'061	2'081	2'102	2'123	2'144	2'166	2'187	2'209
expensas accessoriias	3'000	3'030	3'060	3'091	3'122	3'153	3'185	3'216	3'249	3'281	3'314
Total expensas	930'226	939'528	948'924	958'413	967'997	977'677	987'454	997'328	1'007'301	1'017'374	1'027'548
EBITDA	-439'226	-439'748	-440'196	-440'567	-440'858	-441'067	-441'192	-441'231	-441'179	-441'036	-440'797
deducziuns	177'273	181'350	185'521	189'788	194'153	198'619	203'187	207'860	212'641	217'532	222'535
EBIT	-616'499	-621'098	-625'717	-630'355	-635'011	-639'686	-644'379	-649'091	-653'820	-658'568	-663'332
tscheins sin capital jester	117'000	113'455	109'828	106'117	102'321	98'438	94'466	90'402	86'245	81'992	77'642
Resultat netto	-733'499	-734'553	-735'544	-736'472	-737'332	-738'124	-738'845	-739'493	-740'065	-740'560	-740'974

5.3 Varianta B): sanaziun cun engrondaziu ed agen scaldament (sondas geotermicas)

Posiziun (frs.)	1. onn	2. onn	3. onn	4. onn	5. onn	6. onn	7. onn	8. onn	9. onn	10. onn	11. onn
entradas bogn da divertiment	269'700	275'094	280'596	286'208	291'932	297'771	303'726	309'801	315'997	322'316	328'763
entradas wellness	237'000	241'740	246'575	251'506	256'536	261'667	266'900	272'239	277'683	283'237	288'902
entradas vital	25'000	25'125	25'251	25'377	25'504	25'631	25'759	25'888	26'018	26'148	26'279
entradas ord vendita/tscheins	40'000	40'200	40'401	40'603	40'806	41'010	41'215	41'421	41'628	41'836	42'046
entradas affittaziun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
contribuziuns scolas	16'000	16'080	16'160	16'241	16'322	16'404	16'486	16'568	16'651	16'735	16'818
entradas accessoriias	82'500	83'738	84'994	86'268	87'562	88'876	90'209	91'562	92'936	94'330	95'745
Total entradas	670'200	681'977	693'976	706'204	718'663	731'359	744'296	757'479	770'913	784'602	798'551
cuosts da material	58'000	58'580	59'166	59'757	60'355	60'959	61'568	62'184	62'806	63'434	64'068
cuosts da persunal	503'700	508'737	513'824	518'963	524'152	529'394	534'688	540'035	545'435	550'889	556'398
ulteriurs cuosts da menaschi	107'900	108'979	110'069	111'169	112'281	113'404	114'538	115'683	116'840	118'009	119'189
material da diever	29'000	29'290	29'583	29'879	30'178	30'479	30'784	31'092	31'403	31'717	32'034
expensas da vehichels e transports	300	303	306	309	312	315	318	322	325	328	331
segiradas / taxas	16'000	16'160	16'322	16'485	16'650	16'816	16'984	17'154	17'326	17'499	17'674
cuosts d'energia ed allontanament	245'400	247'854	250'333	252'836	255'364	257'918	260'497	263'102	265'733	268'390	271'074
cuosts d'administraziun	19'200	19'392	19'586	19'782	19'980	20'179	20'381	20'585	20'791	20'999	21'209
cuosts da reclama	41'000	41'410	41'824	42'242	42'665	43'091	43'522	43'958	44'397	44'841	45'290
spesas da banca	2'000	2'020	2'040	2'061	2'081	2'102	2'123	2'144	2'166	2'187	2'209
expensas accessoriias	3'000	3'030	3'060	3'091	3'122	3'153	3'185	3'216	3'249	3'281	3'314
Total expensas	1'025'500	1'035'755	1'046'113	1'056'574	1'067'139	1'077'811	1'088'589	1'099'475	1'110'470	1'121'574	1'132'790
EBITDA	-355'300	-353'779	-352'136	-350'370	-348'476	-346'452	-344'293	-341'996	-339'557	-336'972	-334'239
deducziuns	355'394	363'568	371'930	380'484	389'236	398'188	407'346	416'715	426'300	436'105	446'135
EBIT	-710'694	-717'347	-724'066	-730'854	-737'712	-744'640	-751'639	-758'711	-765'857	-773'077	-780'374
tscheins sin capital jester	215'760	208'652	201'381	193'942	186'332	178'548	170'584	162'437	154'103	145'577	136'855
Resultat netto	-926'454	-925'999	-925'447	-924'797	-924'044	-923'188	-922'223	-921'148	-919'959	-918'654	-917'228

5.4 Varianta C): sanaziun cun engrondazion e retratga dall'energia sur la reit d'anergia dall'energia alpina

Posiziun (frs.)	1. onn	2. onn	3. onn	4. onn	5. onn	6. onn	7. onn	8. onn	9. onn	10. onn	11. onn
entradas bogn da divertiment	269'700	275'094	280'596	286'208	291'932	297'771	303'726	309'801	315'997	322'316	328'763
entradas wellness	237'000	241'740	246'575	251'506	256'536	261'667	266'900	272'239	277'683	283'237	288'902
entradas vital	25'000	25'125	25'251	25'377	25'504	25'631	25'759	25'888	26'018	26'148	26'279
entradas ord vendita/tscheins	40'000	40'200	40'401	40'603	40'806	41'010	41'215	41'421	41'628	41'836	42'046
entradas affittaziun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
contribuziuns scolas	16'000	16'080	16'160	16'241	16'322	16'404	16'486	16'568	16'651	16'735	16'818
entradas accessoriyas	82'500	83'738	84'994	86'268	87'562	88'876	90'209	91'562	92'936	94'330	95'745
Total entradas	670'200	681'977	693'976	706'204	718'663	731'359	744'296	757'479	770'913	784'602	798'551
cuosts da material	58'000	58'580	59'166	59'757	60'355	60'959	61'568	62'184	62'806	63'434	64'068
cuosts da persunal	503'700	508'737	513'824	518'963	524'152	529'394	534'688	540'035	545'435	550'889	556'398
ulteriurs cuosts da menaschi	107'900	108'979	110'069	111'169	112'281	113'404	114'538	115'683	116'840	118'009	119'189
material da diever	29'000	29'290	29'583	29'879	30'178	30'479	30'784	31'092	31'403	31'717	32'034
expensas da vehichels e transports	300	303	306	309	312	315	318	322	325	328	331
segiradas / taxas	16'000	16'160	16'322	16'485	16'650	16'816	16'984	17'154	17'326	17'499	17'674
cuosts d'energia ed allontanament	430'150	434'452	438'796	443'184	447'616	452'092	456'613	461'179	465'791	470'449	475'153
cuosts d'administraziun	19'200	19'392	19'586	19'782	19'980	20'179	20'381	20'585	20'791	20'999	21'209
cuosts da reclama	41'000	41'410	41'824	42'242	42'665	43'091	43'522	43'958	44'397	44'841	45'290
spesas da banca	2'000	2'020	2'040	2'061	2'081	2'102	2'123	2'144	2'166	2'187	2'209
expensas accessoriyas	3'000	3'030	3'060	3'091	3'122	3'153	3'185	3'216	3'249	3'281	3'314
Total expensas	1'210'250	1'222'353	1'234'576	1'246'922	1'259'391	1'271'985	1'284'705	1'297'552	1'310'527	1'323'633	1'336'869
EBITDA	-540'050	-540'376	-540'600	-540'718	-540'728	-540'626	-540'409	-540'073	-539'615	-539'031	-538'317
deducziuns	264'485	270'568	276'791	283'157	289'670	296'332	303'148	310'120	317'253	324'550	332'015
EBIT	-804'535	-810'944	-817'391	-823'875	-830'398	-836'958	-843'557	-850'193	-856'868	-863'581	-870'332
tscheins sin capital jester	155'760	150'470	145'059	139'523	133'860	128'067	122'140	116'077	109'875	103'530	97'039
Resultat netto	-960'295	-961'414	-962'450	-963'399	-964'258	-965'025	-965'696	-966'270	-966'742	-967'110	-967'371

6. Consequenzas muort l'investiziun

L'investiziun (sanaziun) ha per consequenza ch'ils cuosts da menaschi dil bogn cuvretg ed era la summa da deficit creschan (tenor calculaziun el capitel 5). La suprastonza communalva actualmein dil scenari ordwart positiv anora ch'il cashflow cuviera las investiziuns da basa egl avegnir. Tier quei scenari ha l'investiziun da rodund frs. 6 milliuns per la sanaziun dil bogn cuvretg las suandontas consequenzas finanzialas:

- a)** Entras igl augment dils deivets e dils cuosts annuals da menaschi che seresultan el connex culla sanaziun eisi pusseivel che la facultad netta actuala semida en ina debitaziun.
- b)** Il quen da gudogn e sperdita muossa suenter la sanaziun ina pli aulta summa da deficit tier la posiziun dil bogn cuvretg. Priu il cass ch'ils tscheins dil capital jester e las pretensiuns concernent las tecnologias per in bogn cuvretg creschan egl avegnir, seresultan dapli cuosts da menaschi e la summa da deficit s'augmenta.
- c)** La restituziun digl emprest (amortisaziun) ch'ei necessaris per la finanziaziun dalla sanaziun dil bogn restrenscha la finanziaziun e realisaziun d'auters projects sco era dallas investiziuns da basa. Igl emprest sto numnadamein vegnir pagaus anavos ord ils cashflows che seresultan enteifer ils proxims onns.
- d)** Ulteriurs projects san mo vegnir finanziai cun novs emprests, cheutras s'augmenta medemamein la debitaziun dalla vischnaunca.

L'investiziun per la sanaziun dil bogn cuvretg ha pliras consequenzas finanzialas. Il bogn cuvretg ha denton per la vischnaunca e l'entira regiun ina gronda muntada economica e turistica. En vesta alias perspectivas dil turissem eisi prudent da sanar il bogn, era sche quei restrenscha la realisaziun d'auters projects.

7. Conclusiuns e proposta

La cumissiun preparatorica e la suprastonza communalva ein dil meini da mantener il bogn cuvretg cun far entginas midadas internas. Mantener il bogn cuvretg vul denton dir che tal sto ussa suenter rodund 25 onns urgentamein vegnir sanaus da rudien. Ils cuosts annuals da menaschi che seresultan suenter la sanaziun ein supportabels per la vischnaunca. Ina completaziun cun ulteriuras purschidas – aschi attrattivas e giavischeivlas sco quellas ein – ei en vesta alla grevezia finanziala deplorablamein buca realisabla. La cumissiun ha intercuretg detagliadamein las pusseivladads per far il bogn pli interessants ed attractivs. Ord las analisas eisi semussau che quei vegn sin fundament dils auts cuosts annuals d'energia buca en damonda. In engrondiment dil bogn (varianta B) sco presentau el messadi caschunass in surli da cuosts d'energia da rodund frs. 200'000.00 ad onn. Quei engreviass il quen communal cun biabein frs. 900'000.00 per onn. Era la varianta (C) cun colligiament vid la reit d'anergia dall'energia alpina procurass la finfinala per cuosts annuals semeglionts a varianta B. Ord quels motivs proponan la cumissiun preparatorica e la suprastonza al cussegli da vischnaunca da renunziar sin in engrondiment dil bogn e d'approbar la varianta A che cumpeglia la sanaziun e certas midadas internas.

Sebasond sin las ponderaziuns suranumnadas proponan la cumissiun preparatorica e la suprastonza communalva al cussegli da vischnaunca:

- a) d'approbar il project da sanaziun (varianta A) pil Bogn Sedrun.**
- b) da conceder in credit ella summa da frs. 5'850'000.00 per la sanaziun dil Bogn Sedrun.**

La fatschenta sto aunc vegnir suttamessa alla radunanza da vischnaunca.

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2017/2020

Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla le-scha per las contribuziuns d'avvertura e las taxas da diever

Messadi

dalla suprastonza communal al cussegli da vischnaunca

Preziaz president
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

1. Situaziun da partenza

La suprastonza communal ha l'intenziun d'adattar il model d'incassar las taxas annualas per la canalisaziun e la serenera dalla vischerna Tujetsch tenor las prescripcions surordinarias. Il quantum d'aua che mintga tenercasa drova e lai cuorer ella canalisaziun e silsuenter ella serenera duei esser egl avegnir sper la taxa fundamentala in ulteriur indicatur per la calculaziun d'ina cumpart dalla taxa annuala da canalisaziun e serenera. Per l'eruiziun da quei indicatur sto l'aua che mintga tenercasa drova vegnir mesirada. Quei succeda culs dumbraders d'aua che vegnan installai els tenercasas. Las installaziuns dils drumbraders d'aua ein cumbinadas cun entgins cuosts. Quels cuosts vegnan finanziai ord la finan-
ziaziun speciala dil provediment d'aua da frs. 1'500'000.00 ch'ei vegnida approbada a caschun dalla radunanza communal dils 14 da december 2018.

Avon che l'installaziun dils dumbraders d'aua sa succeder eisi denton necessari da reveder la lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever dils 24 da settember 2003 e cheutras scaffir la baza legala necessaria. Il punct impurtont ch'ei d'adattar ella lescha ei la fuorma per la calculaziun dalla taxa annuala per la canalisaziun e serenera. Quella cumpeglia ella lescha actuala sco gia menziunau buca ina cumpart che vegn calculada sin fundament dil diever d'aua da mintga tenercasa. Ina ulteriura finami-
ra dalla revisiun ei medemamein dad adattar ils artechels che corrispundan buca al dretg surordinau.

2. Elecziun d'ina cumissiun

La suprastonza communal ha definau ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever dils 24 da settember 2003. Quella sepresenta sco suonda:

- Beat Roeschlin, president communal
- Guido Monn, gerau
- Dumeni Cavegn, inschignier forestal
- Sabrina Flepp-Loretz, cussegliera
- Reto Schmid, interprendider
- Simon Collenberg, menader center communal

3. Proposta

Sebasond sin las ponderaziuns suranumnadas propona la suprastonza communal al cussegl da vischerna Tujetsch

dad eleger las surnumnadas persunas ella cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever dils 24 da settember 2003.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

